

ՐԱՅԵՒԻՄԱ

THE RAHNUMA

Telephone: Ashland 1461

A BI-WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$3.00

Published by H. K. Krikorian, 180 Lexington Ave., New York, N. Y.

Entered as second-class matter August 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Vol. X, No. 7, March 31, 1928

Ճիլս 10, Նո. 7, Մարտ 31, 1928

ՊԵՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԱՆՐ

«ՔՐԻՏՈՍ ԻԼԷ ՊԵՐԱՊԷՐ ԳԼՅԱՄ»

Պու հաֆթալար քարֆընտա Քրիսթիան ալէմի կիւնահարընր իթիրաֆլէ մաղֆերէթէ նաիլ օլարադ եէնի էօմր կէչիրմէյէ սայ էյլէմէքտէ պուլունտուլար: Կիւնահա՝ առէմին հապիդի առէմլիք թարիդինտէն սափըպ սալահ վէ գուտիլէթէ նազարէն էօլմէսի տէմէք օլտուղունտան, թէվպէ վէ իսթիդֆարլէ կիւնահա էօլիւպ սալահա գըյամ էթմէյէ չալըչտըլար: Վէ պու խուսուստա իւմիտլէրի Քրիստոսա իտի: Քրիստոսա առէմլէրէ Ալլահըն մաղֆերէթին իլան էտէրէք քէնտի էլէմ վէ էօլիւմիւ իլէ պու իլանը թէէքիտ էյլէմիւ վէ գըյամը իլէ առը թէսպիթ էյլէմիւ օլտըղընտան, անըն մաղֆիրէթ ինճիլինէ ինանանլար պիլֆիլ աֆվա նաիլ օլուպ օլ եէնի հայաթա գըյամ էտէրլէր: Ալլահը աֆվ էտէն փէտէր տէյու թանըյանլար Քրիստոսըն թադտիմ էթտիյի մաղֆիրէթի խարիճի պիր աթիյէ տէյու գապուլ էթմէյիպ, իլլա Ալլահ իլէ միւլադաթա կիրմէքլիյին գափուսու վէ փէյի տէյու ալըրլար վէ Ալլահ իլէ օլ մահրէմանէ միւլարէքէթէ կիրէրլէր:

Իմտի կիւնահա սէպէպինտէն սալահա էօլմիւլ օլանլար պու եօլտա իլահի հայաթա նաիլ օլմադլա կիւնահա էօլիւպ սալահա տիրիլիլէր:

Քրիստոս կիւնահաքեարլար իչիւն խաչ էօլիւմինէ քազը օլարադ էօլիւմէ դալիպ օլտու վէ հալա եաշայօր. կիւնահաքեար անըն էօլիւմիւ իլէ կիւնահա սալապ օլունուպ եէնի հայաթա գըյամ էյլէր:

Իմտի Քրիստոս իլէ պէրապէր գըյամ էթմիւլ օլանլար պու եէնի հայաթըն դալէպէսի վէ մէսէրրէթի իլէ շատման օլուրլար վէ պէօյլէճէ Քրիստոսըն գըյամընըն սապահը սալթ անըն գըյամը իչիւն տէյիլ իլլա անըն իլէ պէրապէր պիդիմ տէ գըյամըմըլ իչիւն խուսուսի պիր մանատա պիդէ մէսուտ պիր կիւն օլուր: Իւմիտ էաէրիդ պու սէնէ նիչէլէր Յարուլիւն սապահընը պու նէվ պիր հիսսիյաթլէ գարչըլարլար:

«Իմտի էկէր Քրիստոս իլէ պէրապէր գըյամ էթտինիդ իսէ եօգարտա օլան, եանի Քրիստոս Ալլահըն սաղընտա օթուրտուղը եէրին շէյլէրիւնի թալէպ էտինիդ... զիրա էօլտիւնիւլ վէ հայաթընըլ Քրիստոս իլէ պէրապէր Ալլահտա մահֆուլ տըր: Հայաթըմըլ օլան Քրիստոս իզհար օլունտուղը գէման սիդ տախի անըն իլէ պէրապէր իզգէթլէ իզհար օլունահադսընըլ:»

Պու իւմիտէ նաիլ օլանլար նէ միւլարէք տիր:

ՔԻԼԻՍԷ ԹԷՇՔԻԼԱԹԸՆԸՆ ՄԱՆԱՍԸ

Արամըղտա քիլիսէ թէչքիլաթընա տաիր էփէյի Փարզլը էֆքեար ճարի տիր: Պազըլար՝ քիլիսէ միլլէթին տէհրլէրտէն պէրու մարուզ օլտըղը ֆուրթունալար արասընտա անը հըֆը վէ իրչատ էտէն պէօյիւք պիր գուվվէթ օլտըղընա ինանըպ պու կիւն տախի անա սատըգ գալ մաղը թավսիյէ էտէրլէր: Պազըլար տա միլլէթին պաշընա կէլէն պու պիհիսապ ֆէլաքէթլէրին սէր ի սէպէպի քիլիսէ վէ Քրիսթիանըլ օլտըղընը գանն էտէրէք քիլիսէ թէչքիլաթընը միլլէթիլին էն պէօյիւք խասիմի տէյու կէօզէ-

տիրէր: Պաղըլար քրիստէյնի պիւր թագըմ սիւրի գուլվէթէրին մէնպար տէյու սայըպ, միւլէթի շու միւզայազարընտա անըն խորհուրդլարըյլա թէսէլլի էթմէյէ չալըչըրլար: Պաղըլար իսէ քրիստէ թէչքիլաթընը ճահիլ էհալիյի զապթ ու իտարէ էտէճէք օլան նախապաշարումլար մէճմուհի սայարազ, օլ նախապաշարումլարա միւրաճէաթլա էհալիյի քէնտի մագսէտլէրինէ խըտմէթ էթտիրմէք իչիւն քրիստէյի պիւր վասըթա մագամընտա գուլլանըրլար: Տիկէրլէր քրիստէյնի ատէմլէրին խէլասընըն մէն պար մագամընտա պաղը թալիմաթ վէ ազաիտին հաֆըղը տէյու թանըտըզլարընտան քէնտիլէրճէ միւլէսսիր օլան պու հազիգաթ սիսթէմլէրինի էհալիյէ թագտիմլէ հէր պիւրի քէնտի եօլունտա վէ քէնտի ազաիտի էթրաֆընտա պիւրէր թէչքիլաթ մէյտանա կէթիւրմէքտէ տիրէր:

Պու սէպէպտէն միւլէթիմիլ շու սէրսէրի վէ փէրիչան հալինտէ պիւր տէ տինի՝ վէ քրիստէվի գարըչըզըք իչինտէ պուլունմագտա տըր: Պիրի տէյօր, «Պիղիմ քրիստէտէն տիւշարտա պուլունանլար Հայըզլարընը ինքեար էթմիշ տիրէր:» Տիկէրի տէյօր, «էվլատընըզ պէն վաֆթիլ էթմէգաճմ անլէր մուրտար տըրլար,» պաշգասը տէյօր, «Պիղիմ ինանտըղըմը շէյլէրէ ինանմայանլար վէ Քրիսթիանլըզ պիղիմ կիպի թէճրիպէ էթմիշ օլմայանլար պու տիւնեատա փէրիչան օլտըզլարը կիպի ախրէթտէ տէ մահքիւմ օլաճագլար:» Պաղըլար տա նիչէլէրին մուզատտէս սայտըզ պու շէյլէրի թահգիլ վէ իսթիհզա էտիյօրլար: Պաղըլար քրիստէ գափուլարընը սըզը սըզը գափայըպ պիւր ֆարմասօն շիրքէթի կիպի անճագ ֆիլան իսթինթագտան կէչէնլէրի իչէրի ալըյօրլար, պաղըլար իսէ գափուլու փէնճէրէյի աչմըչ օլուպ հէր իսթէյէնի իչէրի ալարազ քրիստէնին այինլէրինի վէ մէմուրիյէթլէրինի հէր օլուր օլմագ քիմսէյէ խուսուսա փարալը վէ իթիպարը օլանլարա աչըյօրլար: Հաթթա պու մէսէլէյէ կուսակցացական ֆարզլար վէ Թրքախօս Հայախօս տաւասը պիլէ գարըչըյօր:

Պիղճէ պուլնըն սէպէպի Քիլիսէ թէչքիլաթընըն մանասընա տաիր արամըզտա մուլիթէլիֆ էֆքեարլարըն ճարի օլմասը տըր:

Հէր պիւր թէչքիլաթըն արգասընտա տուրան պիւր մագսէտ վէ իտէալ պուլունուր քիտանըն տէվամընը թէհմին էտէր: Քիլիսէնին տէ

պիւր դայէ վէ իտէալը վար տըր: Պու դայէ նէ միւլիյէթի մուհաֆագա էթմէք, նէ պիւր թագըմ թալիմաթ վէ ազաիտի միւտաֆաա էթմէք, նէ զէնկին վէ միւթէպէրլէրին կէօնլինիլ կէօրմէք, նէ մէմուրլարըն մէվգի վէ մասաշընը թէհմին էթմէք, նէ պիւր կէօնէ իւնսի թէչքիլաթըն վիւճուտընը հըֆզ էթմէք, նէ պիւր թագըմ էսրարէնկիլ վասըթալարա ատէմլէրի ախրէթէ հաղըրլամագ տըր:

Քիլիսէ՝ ատէմլէրի էյի ատէմ եափմագ իչիւն մէվմուտ օլան պիւր քէչֆիլաթ օլուպ, անըն էյիլիֆ միյարը տա Յիւուս Քրիստոս տըր:

Յիսուսըն մագսէտի զայ օլանը արայըպ իսէլաս էթմէք իտի: Ատէմին դայ օլմասը իսէ ճէննէթտէն դայ օլմագ տէյիլ, իլլա ատէմլիյէ զայ օլմուչ օլմասը տըր: Վէ Յիսուս ատէմլէրի քէնտիսիմիլ տալէթ էտէրէք իսէլաս էտէր: Վէ իշթէ քրիստէնին իչի տէ հէման պու տըր.— Ատէմլէրի Քրիստոսա տալէթ էտէրէք անլէրի անըն կիպի ատէմլէր եափմագ տըր:

Քրիստոսըն թէսալվուրընճա հազիգի ատէմլիք Ալլահըն ֆիքրիմտէֆի ատէմլիք տիր: Ալլահ՝ ատէմի նասըլ պիւր շէյ եափմագ իսթէյօրսա, հէր ատէմ օ ճինս պիւր ատէմ օլմալը տըր, վէ իշթէ Քրիստոսուսն պիղէ կէօսթէրտիյի ատէմլիք տէ պու տըր:

Հէր քիմ պու տիւնեատա Քրիստոսըն ատէմլիյին եաշամաղա պաշարսա, օնա՝ Քրիսթիան թէսմիյէ օլունուր. վէ պէօյլէ եաշամաղա չալըչանլար պիւրպիւրլէրինէ պու հայաթ ճիհէթինտէն եարտըմ էթմէք վէ պաղըլարըտա պու հայաթա իրչատ էթմէք իչիւն միւթթէֆիլգէն պիւր թէչքիլաթ եափարլարսա օլ թէչքիլաթա քրիստէ տէնիլըր:

Քիլիսէ ատէմլէրի վաֆթիլ էտէրէք պու նէվ ատէմ եափմագ, օնլարա հաղորդուլին վէրէրէք անլէրի իսէլաս էտէմէզ, օնլարա պիւր թագըմ ազաիտ թալիմ էտէրէք օնլարը Քրիստոսըն ատէմլիյինէ թէպտիլ էտէմէզ, Քրիսթիան՝ Քրիստոսըն հայաթընը քէնտի հայաթըն տա եաշամաղա ազմ ու գարար էտէն տիր, վէ Քիլիսէ պու նէվ զաթլարըն պիւրպիւրլէրինէ եարտըմ էթմէք վէ տիւնեայը պու հայաթա տա վէթ էթմէք իւզրէ իթթիհատ էթմիշ օլտըզլարը պիւր թէչքիլաթ տըր:

Պու նօգթատան մէսէլէյէ պաղարսագ, քիլիսէլէրին հայաթընտա նէ գատար միւթէնագըզ շէյլէր կէօրիւր իլ:

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ՔՐԻՍՏՈՍԱԸՆ ՍԱՊՐԸ

Բ.

Քրիստոսին զափուսընը կենիչ աչարագ վէ
ատէմէրին մէջքիւր խուսուստա ազմ ու գա-
րարընա պազմայարագ աղանըն սայըսընը չո-
ղալթմագ իչիւն հէր քէսի քիլիսէյէ ազա եափ-
մագ, եախօտ պիր միլլէթին եա պիր ճէմաա-
թըն իչինտէ տօղմուշ օլան հէր Փէրտի օլ քիլի-
սէնին ազասը սայմագ. քիլիսէնին մանատար
մէրասիմինի, մէս. վաֆթիդ վէ հաղորդութիւ-
նը հէր քէսին ձօնիւնէ աչըգ պրագմագ, քիլի-
սէ իտարէսինտէ էն պէօյիւք էհէմմիյէթի իգ-
թիսատի իտարէյէ վէրմէք, վէ սաիր պու կիպի
հալլար քիլիսէնին հաղիգի մանասընա մուխա-
լիֆ շէյլէր տիր: Պիլ ճիւմլէ թէշքիւթլար քէն
տի մէվճուտիյէթ մագսէտլէրինէ տօղրու ճիտ-
տիյէթ վէ սատագաթ թալէպ էտէր իքէն, նի-
չիւն քիլիսէ պիւա Փարգ օրթալըգ մալը օլ-
տուն:

Վաղըա ատէմլէրէ, «Պէնիմ կիպի ինան-
մադսան, պէնիմ թէվպէ էթտիյիմ եօլտա թէվ-
պէ էթմէզսէն, պէնիմ տուա էթտիյիմ կիպի
տուա էթմէզսէն, վէ սաիրէ, սէնի քրիսթիան
սայմամ, սէնի քիլիսէմէ ալմամ», տէր իսէք
պու տօղրու օլմագ. եախօտ փարիսիցիլէր կի-
պի, «Պէն սէնտէն մուգատտէս իմ, պէնտէն կէ-
րի տուր», տէր իսէք պու ճաիդ տէյիլ տիր: Լա-
քին ազալի աւնու տէյէպիլմէլի իգ.— «Պէն
Քրիստոսը սէվէր իմ, վէ օնուն հայաթընը քէն-
տի էօմրիմտէ եաշամաղա չալըշըյօր ըմ, սէն
տէ ճիտտէն պու շէյէ ազմ ու գարար էթմիշ ի-
սէն, կէլ, պիւրիքտէ իչէյէլիմ:»

Պիդէ կէօրիւնիւր քի քիլիսէ թէշքիւթլար
կէվլէթմէքտէն իսէ, անըն մանասընը տօղրու
անլայարագ օլ թէշքիւթլա տօղրու մուհապ-
պէթ վէ սատագաթը արթըրմալը իգ: Քրիստէյի
տար վէ գափալը գլուպ եափմագտան իսէ, ա-
նըն վասի մանասընը անլայարագ վէ ագաիտ վէ
ուսուլճա պիդտէն Փարգլը օլանլարա գալպիմի-
գի աչարագ Քրիստոսը սէվէն վէ անըն կիպի
եաշամաղա սայ էտէնլէրլէ իլթիւրաք էթմէլի
իգ:

Նէ չօգ տէֆալար, «Օրթօտօքս քիլիսէ»,
«Աղգային եկեղեցի», «Մի եկեղեցի», «Րուհա-
նի գարտաշար քիլիսէսի» տէյէ տէյէ ատէմլէր
քիլիսէլէրին մէգարլարընը գազմըշ տըրլար:

Քրիլիսէ պէօյիւք պիր գուվլէթ տիր վէ ա-
նըն գուվլէթի Քրիստոստա վէ Քրիստոսընքի
կիպի եաշանըլան հայաթլարտա տըր:

Յ. Գ. Գ.

Սապր իչիւն Յիսուսա պու գուվլէթ ցէ-
րէտէն կէլտի:— Սապր նէ՞ տիր: Սապր՝ իս-
րիճի աքսի ահվալ գարշըսընտա ցանըն քէնտի
քէնտիմէ տայանմասը, պաղէն տէ չէտիտ պիր
մուգալէմէթ իլէ օ մուխալիֆ ահվալը եէնմէք
միւմքին իքէն՝ տահա եիւքսէք միւթալաաթա
պինաէն, հաղիգաթ վէ սալահ իսթըր իչիւն,
վէ եա գարշըտաքինին իսայըր իչիւն, մուգա-
լէմէթ կէօսթէրմէյիպ՝ էլիմէ տալիս ըաղի օլ-
մագ տըր: Լաքին պու մութլագ մանատա սապր
եալընըգ Ալլահա մախսուս տըր, գիրա սալթ
Օ քէնտի քէնտիինէ իսթինատ էտէպիլիւր, մատէմ
քի վարըղը քէնտիսինտէն տիր: Պինաէն ալէյ, սա-
պրըն մէնպար Ալլահ տըր: Յիսուս՝ տաիմա
Փէտէրինէ իսթինատ էտէրէք, Անտէն կէլէն
գուվլէթ իլէ պու սապրը կէօսթէրէպիլտի: Ա-
տէմ սապր իչիւն սալթ տիշինի սըգար, եանի
սատէճէ քէնտի գուվլէթինէ իսթինատ էտէր-
սէ, տիւշէր: Սապր վազաա եինէ տէրուցի պիր
գուվլէթէ իսթինատ էթմէք տիր, վէ լաքին
նէֆսէ տէյիլ, անճագ ցանըն տէրուցիմտէ սա-
քին օլան Ալլահա իսթինատ էթմէք տիր: Պու
իսէ իման վէ տուա իլէ օլուր: Յիսուս «Պէն փէ-
տէրտէ իմ վէ փէտէր Պէնտէ տիր» տէյէպիլտի-
յի իչիւն պու սապրը էտէպիլտի:

Ատէմլէրին թէվպէ էտիպ իսլահ օլանագ-
լարընա իւմիտ էտէրէք անլէրէ Փուրսաթ վէ
վատէ վէրմէք սապր ու թէէննի տիր: Իլթէ պու-
րատա ինսանի սապր իլահի սապրա թէհալվիլ
էտէր: Ալլահ պիդ ինսանլարա նէ՞ չօգ թէէննի
էտէր, եանի թէվպէ Փուրսաթընը ուզատըր:

Սապր՝ մուհապպէթին ամէլի իզհարաթըն-
տան էն պաշըճասը տըր: Ալլահ՝ Փէտէր օլտը-
ղը վէ գաթը մուհապպէթ օլտըղը իչիւն՝ սապր
էտէր: Ալլահըն սապրը՝ կիւնահքեարըն թէք-
տիրինի կէճիքտիրէրէք, անըն թէվպէ էտիպ իս-
լահ օլմասը իչիւն Փուրսաթ վէրմէսի վէ վա-
սըթալար թէհիյէ էթմէսի տիր: Ազատ իրա-
տէթէ մալիք մախլուգաթըն, եանի կիւնահ-
քեար ինսանլարըն, պիլճիւմլէ իթաաթսըղըգ
վէ մուխալէֆէթի գարշըսընտա սապր էտէն Ալ-
լահըն ճիհան իւզէրինտէքի պիւթիւն իտարէ-

սի՝ թէհամմիւիւն վէ լուծֆ ու թէէննինն նէ՝
քեամիւ վէ ճէլիւ ինքիւնաֆը տըր :

Իշպու իլահի սապըն տա տիւնեատա էք-
մէլ իզհարը Գրիստոստա օլտըղը իշիւն՝ անա
«Գրիստոստա սապըն» տէնիւմիշ տիր : Խէլաս ի-
շինին էն մէրքէզի նօգթասը վէ քիւնհիւ՝ Գրիս-
տոստա սապընտա տըր, եանի պիր թարաֆտան
ինսանլարըն նանքէօրիւլիւ էլինտէն չէքտիյի
րէզալէթ, սիթէմ վէ իշքէնճէլէրէ, վէ տիկէր
թարաֆտան ճինս ի պէշէրին կիւնահ վէ ճիւր-
մինի երեքլէնտիյի էնլտէն իւզէրինէ պօշալան
լանէթ քեասէսինէ, սիւքիւթ իլէ վէ սօնա դա-
տար, էօլիւնճէյէ դատար թէհամմիւլ էթմէսին-
տէ տիր :

Ճազաթ պիրիւրիզ քի խաչտա իպրազ օլու-
նան սապը՝ ալի վազըթտա Ալլահըն սապըր
տըր, զիրա Յիսուս Գրիստոստա դաթընտա էլէմ
չէքէն՝ եինէ Ալլահ քէնտիսի տիր : Ալլահ պիզիմ
կիւնահլարըմըղըն աֆլընը, պարըչըզ վէ խէ-
լասը, Յիսուս Գրիստոստա կէօսթէրտիյի սապ-
ըր իլէ թէհիյէ էթմիշ տիր :

Պու մէսէլէնին պիզ իրիսթիանլարա դայէթ
հայաթի վէ ամէլի պիր ալազասը վար : Թաի-
ֆէ ֆէլսէֆէ վէ իւմ ի ախլազը՝ խաչտաքի քէֆա
րէթին մանասընը անլայամատըղը վէ օ քէնտի-
նէ սէֆահէթ կէօրիւնտիւլիւ կիպի, սապըն
քեամիւ իտէալընա տա վազըֆ վէ վասըլ օլա-
մամը տըր : Սապըն քեամիւ իտէալը՝ Գրիս-
տոստա սապըր տըր, քի խուսուսի պիր իրիս-
թիան ֆազիլէթի հալընտա հէր պիրիւրիզին տէ
մալը օլմալը տըր : Աճէպա Գրիստոստա իլահի
ինսանիյէթինտէն լազըմ օլտըղը դատար եէյիպ
պէսլէնիյօ՞ր մըլըզ : Իշթէ Գրիստոստա սըֆաթ
վէ թապիաթընտան ալարազ քէնտիւմիզէ մալ է-
տէճէյիմիզ ճէլիւ պիր խասսէ, սապը :

Պունա աճըզմը վէ սուսամը՞ չ մըլըզ : Գող-
զոթայա կէլիպ՝ անտէն պօլ պօլ ալալըմ : Գալպ
լէրիւմիզի աչըպ՝ Գրիստոստա իշէրիյէ՝ դապուլ
էտէլիմ : Հագիզի սապըր էտինմէնին էօլը պու
տըր : Գրիստոստա սապըր՝ սալթ էօնիւմիւզէ
դօնուլմուշ վէ անա պազըպ պէնդէյէճէյիմիզ
պիր էօրնէք տէյիլ, անճագ օ սապըն միսլինի
պիզտէ տախի հասըլ էտէճէք օլան տէրունի վէ
րուհանի պիր գուվվէթ տիր : Թէսէլի էտիճի
Րուհ իւլ Գուստա պիզտէ թէմէքքիւն էտէրէք,
պիզէ՝ սապը իշիւն իւզէրինէ տայանաճաղըմը
պիր Հուզուր թազտիւմ էտէր. պու Հուզուր՝
Գրիստոս վասըթասըլլա ճանտա սաքին օլան

Ալլահ տըր : «Ամա Դաւիթ՝ Ալլահը օլան
Րապպ իլէ գուվվէթ պուլտը» (1 Միւլ. 30.6) :
Սապըն ասըլ մէնպալը վէ սըրըր պու տըր :

Պու սուրէթլէ, եանի իմանլէ Գրիստոս միւ-
մինտէ թէմէքքիւն էտէր (Գաղ. 2.20 : Եփես. 3. 17) վէ հայաթընը ճանա իլահազ էտէր, վէ
«Գրիստոստա սապըն» միւմինտէ վիւճուտ պու-
լարազ, «մուգատտէսլէրին սապըն» օլուր : Րէ-
սուլ՝ ճիւմլէ միւմինլէր հագըրնտա տուա էտի-
յօր քի, Րուհ օլան Րապպ՝ անլէրին դալպլէրի-
նի Ալլահըն մուհապպէթինէ վէ Գրիստոստա
սապընա իրշատ էթսին : Պիզ տախի պու տուա
յը քէնտիլէրիմիզ իշիւն էտէլիմ :

Յովհաննէս վէ տիկէր րէսուլլէր, փէյղամ-
պէրլէր վէ չէհիտլէր՝ Յիսուս Գրիստոստա սապ
ընտա րէֆիզլէրիմիզ տիր (Վահ. 1. 9 : Յակ. 5. 10) . պու ճէլիւ րէֆազաթտան ալըլմայա-
լըմ : Չօք քէրրէ տէնիւտիյի իւզրէ հալ ը հա-
զըրտա Գողգոթա էօմրիւ եաշայան դալմըմըզ
իշիւն՝ սապը տէրսի էօյրէնիլէճէք էն պէօյիւք
տէրս տիր : Րապպըմըզ «Ամա նիհայէթէ տէ-
յին սապը էտէն խէլաս պուլուր» վէ թէքրար
«Ճանլարընըզ սապընըզա դազանաճագսը-
նըզ» տէյիւ պուլուրույօր : «Ձիրա սապը էթմէ-
նիզ լազըմ տըր, թա քի Ալլահըն իրատէթինի
իճրա էտիպ՝ վատա նախ օլասընըզ» (Իպր. 10.36) :

Ե. Ս. ՔԱՍՈՒՆԻ

Իսթանպուլ

ԳՕԼԷՃ ԹԱԼԷՊԷՍԻ ՎԷ ՏԻՆ

Գօլէճ թալէպէսինին տինէ նազարէն թուր-
տուղու մէվզի նէ՞ տիր : Ալէլիւմիւմ զանն օ-
լունտուղունա կէօրէ գօլէճ թալէպէսի տինէ
տօղրու պիզայտ պիր մէվզի թուրթադտա տըր
լար : Էվվէլա պու դայտսըղըզ տինին ալին ու
մէրասիմինէ տօղրու տըր : Քիլիսէ խըտմէթլէ-
րի վէ ալին ու մէրասիմի անլէրին հիսսիյաթը-
նա մուվաֆըզ կէլմէյօր. անլէրտէն թէլէզզիւզ
վէ իսթիֆատէ էթմէյօրլար :

Տիկէր պիր սէպէպ թալէպէսին ատէմ վէ
թապիաթ հագըրնտա իւմտէն ալտըզլարը թէ-
սալվուրլարըն տինի տաիրէտէ ճարի օլան թէ-
սալվուրլարտան ֆարըլը օլմասը տըր :

Պիր սէպէպ տէ գօլէճ թալէպէսինին ֆիքը
վէ տիզաթընը պիր չօք շէյլէրին դապթ էթ-
մէսիյլէ տինի խըտմէթ վէ վազիֆէլէրէ վազ-

Թը գալմամասը տըր: Տէրսլէրի, օյունլարը, օ-
գույաճազ չէյլէրի, միւլահազէ հտէճէք մէսէ-
լէլէրի օ գատար չօգ տըր քի տինի մէսէլէլէրէ
վազթը վէ գուվվէթի գալմայօր:

Պու սէպէպտէն քիլիսէ՝ Թալէպէնին նա-
զարը տիգզաթընա տինի Թազտիմ էթմէք իս-
թէրսէ կվվէլա տինի մէսէլէլէրի անլէրին Փիք-
րինէ իլմի Թարիգտէ Թազտիմ էթմէլի տիր:

Սանիէն անլէրէ տինի տաիրէտէ ճալիպի
տիգզաթ իչ վէրմէլի տիր: Էօյլէ իչլէր վէրմէլի
տիր քի կէնճլէր օլ իչլէրտէն հազզ հտէլէր վէ
օլ եօլտա իչլէմէքլիքտէ պիր խայր վէ մուհա-
սէնէթ մէյտանա կէլէպլիէ:

ԱՌԻԹԼՈՒԳ

ՏԻՆՍԻԶԼԻՅԵ ԳԱՐՇԸ ՄԻԻՃԱՀԵՏԵ

Պու եազընլարտա տինսիզլիք փէք քիւթաթա-
խանէ պիր վազիյէթ ալըպ, պազը տինսիզլէր
«Ալլահսըզլարըն ճէմիյէթի» նամընտա պիր շիր
քէթ Թէշքիլ հտէրէք միւթէնէվվի Թարիգլէրիէ
տին, Ալլահ վէ Քրիսթիանլըգ ալէյհիտէ փրօ-
փալանտա էյլէմէյէ պաշլամըշլար տըր: Պունա
գարշը, խուսուսա էհալի արասընտա տինէ նա-
զարէն կէօրիլէն գալտսըզլըգա գարշը իչլէմէք
իւզրէ Ամէրիգատա վէ Գանատատա պուլուռնան
Փրօթէսթանթլարտան 39 յարանուանութիւնա
ախտ օլան 22 միլիօն ազալար տախի պիր ճէ-
միյէթ Թէշքիլ էտիպ, տինի Թէտրիսաթ Թա-
րիգլիլէ տինի վէ իմանը Թէշվիք էթմէլէ գա-
րար վէրմիչլէր տիր: Պունլար պու մագստէ
պէօյիւք մէպլաղլար Թօփլայըպ՝ Կիրակի վէ
հաֆթա յարսը կիւնլէրտէ չօճուզլարըն տինի
թալիմ ու Թէրպիյէսի իչիւն սարֆ հտէճէքլէր
տիր: Պու Թէշքիլաթտա եալընըգ րուհպան պու-
լուռնայօր, իլլա պիր չօգ պանքէրլէր վէ սաիր
մուգթէտիր գաթլար անա ազա օլմուշլար տըր:

Պու Թէշպպիլիսին մէնֆաաթը եալընըգ
կէլէճէք նէսլին տինի Թալիմ ու Թէրպիյէսինի
Թէշմին էթմէք օլմայըպ՝ Փարզը յարանուա-
նութիւնլարը տախի իթիլաֆ վէ իթթիհատա
կէթիրմէյէ խըտմէթ հտէճէք տիր:

Կէչէն սէնէ Նիւ Եօրք շէհրինտէքի եէր ալ-
թը, եէր եիւզիւ վէ եէրտէն եօգարը օլան թը-
րէնլէր իւչ պին միլիօն էհալի նազլ էյլէմիչլէր
տիր:

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

ԱՊՏՈՒԼ ԱՀԱՏ ՆՈՒՐԻ

Հարպը ումուսիտէ միլլէթտաշլարըմըզըն
գաթիլլէրի արասընտա էն գալիմ վէ էն ճան-
վէրլէրինտէն պիրի տէ Ապտուլ Ահատ Նուրի
իսմինտէ պիրի իտի: Էրմէնիլէր էտիրնէ, Սամ-
սօն վէ էրզրուլ հուսուտլարընտան պէրու գա-
ֆիլէ գաֆիլէ սիւրիլիլպ եօլտա էօլտիւրիլ-
տիւքտէն եախօտ աճլըգտան Թէլէֆ օլտուգտան
սօնրա Հալէպ էթրաֆընտա վէ Տէր Զօր Թա-
րաֆլարընտա պիր խայրսը պարընըպ սաղ գալ
տըզլարը անլաշըլտըգտա, Թալաթ պու ճան-
վէրի եանընա չաղըրըպ շախսէն Թէնպիհ էյլէր
քի կիտիպ օ Թարաֆլարըն տօլաշսըն վէ գալան-
լարը տա իմա էյլէսին: Մուհաճիր միւֆէթ-
թիշի հալինտէ եօլա չըզըպ Սիվազ, Մալաթիա
իւզէրի գալանլարը Թէմիզլէյէրէ Հալէպէ կէ-
լիր: Տէր Զօրտա վէ Րաս իւլ Այնտաքի էյի միւ-
թէսարըմֆ վէ գալմամագամ ազլ էթտիրիպ՝ եէ
րինէ Զէքի նամ ճանվէրի վէ ախէր պիր գալիմ
գալմամագամ Թային էթտիրի, Հալէպտէն վէ
էթրաֆտա, օն պինլէրճէ պիսուշլարը Գարըզ
սթասիօնընտան կիճէ կիւնտիւզ սէվգ հտէր: Նէ
թիճէսի մալիւմ տիր:

Ապտուլ Ահատ Նուրի տօղրուտան Թալաթ
իլէ մուխապէրէ հտէր իտի, էմրինէ վալիլէր,
միւթէսարըմֆլար տա իթաաթ հտէրլէր իտի:
Հիչ պիր ինսաֆ վէ վիճտանը օլմատըգտան մա-
տա ըիշվէթ տախի ալմազ, խաթըր սալմազ,
հաթթա Սթանպօլ վէսիգասը օլանլարը պիլէ
տինլէմէյիպ Թէլէֆ հտէն պիր ճանվէր իտի:
Միւթարէքտէն սօնրա Թալաթ իլէ արալարըն-
տաքի Թէլիքրաֆլար էլէ կէչտի, վէ Արամ Ան-
տօնեան պիր քիթապ հալինտէ նէշը էթտի: Մն
եալընտան եօգարը ճիւմլէ Հայլարը Թէլէֆ էթ-
մէք իչիւն էմրլէրին սուրէթլէրինի օգուսուշ
իտիք, լաքին պու ճանի մէյտանտա եօգ իտի:
Օ վազըթ ինկիլիզլէր պիր չօգ Թիւրք դըթալ-
ճըլարընը հապա էտիպ՝ Մալթայա եօլլայօրշլար
իտի: Ապտուլ Ահատ պուլուռնամըշ իտի:

Պիր կիւն պօղազ իչի վափօրընտա կիտէր ի-
քէն Պէյգօզ էօնիւնտէ պիր Թօփալ ատէմ էօ-
նիւմիւզտէն կէչտի վէ եանըմտա օթուրան պիր
մէմուրա սէլամ վէրտի: Մէմուր իհթիրամըճա
սէլամ ալտըզընտան «Պու քիմ տիր», տէյու
սօրտըմ:

«Ապտուռ Ահատ Նուրի տիր» ճէվապ վէր-տի:

Մէմուրը էյի թանըր իտիմ, լաքին պիր-տէն թէլաշ իլէ, «Նէ՞րտէ պուռունուր, մէմու-րիյէթի նէ՞ տիր» տէյու սորտուղումտա, «Պիլ-մէմ Պապ Ը Ալի տէ՞ մի նէրտէ տիր» ճէվապ վէ-րիպ քէստի:

Ճիքրիմ ալթ իւթ օլմուշ իտի, պու հէրի-ֆի պուլմալը իտիմ. պիր դաշ կիւն շախսէն վէ թէլէֆօն իլէ հէր տաիրէլէրէ սօրտըմ, էնճամ սէյր ու սէֆաին տաիրէսինտէն «Պուրատա տըր, թահրիրաթ միւտիրի տիր» ճէվապընը ալ-տըմ:

Օ վազըթ ինկիլիզ սէֆարէթինտէ գօմէն-տըր Բըքսթըն իսմինտէ պիր զապիթ վար իտի քի պու միւհըրմէլէրի թօփլալըպ կէօնտէրէն օ իտի: Օնա գօշտուլմ, վազաալը անլաթտըմ: Լօնտրալա եազըպ էմր ալմալը իմ, ճէվապ վէր-տի քի պու հէիէյի վազթ ալաճազ իտի վէ դաշ-մազ իհթիմալի վար իտի: Գօմէնտըր Բըքսթըն թափսիյէ էթտի քի օ վազթ քի տիվան Ը հար-պա թէսլիմ էտէյիմ վէ շալէտ մահքիւմ օլմա-սա պիլէ քէնտի թուրթաճազ տըր: Օ վազըթ տի-վան Ը հարպ րէիսի Բիւրտ Մուսթաֆա փաշա օլուպ՝ պու գըթալլարա մուխալիֆ իտի վէ շիտտէթլէ հիւքմ էտիյօր իտի: Եօզղատ վէ Մա-լաթիա միւթէսարըրֆլարընը պու ատէմ աս-տըրմըշ իտի: Մըսթաֆա փաշանըն էվինէ գօշ-տուլմ, վազաալը անլաթտըմ, զալէթ միւթէէս-սիր օլուպ՝ «Պու հէրիֆէ դարըն սէն տափաճը օլ, էվիլէ Ալլահ պիր հաֆթալա գատար Պալա-սիտ մէյտանընա եէթիշտիրիթ իմ» տէտի, եա-նի աստըրաճազընը իմա էթտի:

Հարպիյէ նազըրընա արգուհալ վէրտիմ, լաքին տաիրէլէրի տօլաշտըրըպ տիվան Ը հար-պա եէթիշտիրմէք միւմքինսիզ իտի. պիր կիւն ազաճա գատար գօշտուլմ. էնճամ Մըսթաֆա փաշա տօղրուտան էմր վէրիպ տէրտէսթ էթ-տիրտի վէ հուզուրընա կէթիրտի: Օն պինլէրի տիթրէթմիշ, Եիւզպինլէրին գանընա կիրմիշ օ-լան պու ճանի ալազտա տուրմուշ տիթրէյօր ի-տի: Փաշա թէլէկրաֆլարը կէօսթէրիպ «Պու նէ հալ, Գուրան Ը Շէրիֆտէ նէհի օլունմուշ հէր պիր ճինայէթի իշլէմիշսին հէրիֆ, սէնտէ վիճ-տան եօ՞գ մը» պազըրտը վէ էմր էթտի քի հապս էթսինլէր:

Մուհաքէմէ կիւնիւ կէլտի, Հալլար պու ճանինին իսմինտէն օ տէրէճէ գօրգմուշ իտիլէր

քի շահիտ պուլմազա զահմէթ չէքտիք, 20 գա-տար իսմլէր եազտըրտըմ, պազըլարը կէլիպ Հալէպտէ Գաթմա թարաֆընտա էյլէտիյի գուլմ լարտան պահա էյլէտիլէր: Էն էյի շահիտ պիր իսլամ եանի Բիլիս գաթմազամը Իհսան պէյ իտի: Իհսան պէյ տէտի քի «Պէն Բիլիստէ էփէ-յի էրմէնիլէրի ալը գօյմուշ իտիմ. պիր կիւն պէնի Հալէպէ չազըրտը վէ վալինին եանընտա նիշի՞ւն հէփ էրմէնիլէրի սիւրմէտին տէյու թա գիր էթտի: Ճէվապէն, պանա էմր վար իտի քի ասքէր աիլէլէրինի վէ սանաաթքեարլարը եօլ-լամալալըմ, տէտիմ, օ էմրէ գուլազ ասմա, թէհճիրտէն մազսէտ ճիւմլէսինի մահվ էթմէք տիր. սէն հէփսինի չըգար, տէտի, պէն գապուլ էթմէտիմ վէ պէնի ալը էթտիրտի:»

Մուհաքէմէ տէվամ էտիյօր իտի. իւմիտ էտիյօր իտիք քի պիր դաշ կիւնէ գատար տար ազաճընտա ճինայէթլէրինին հիսապընը վէրէ-ճէք տիր:

Պիր սապահ էվիմիզին գափուսը չալընըպ եօգարընա պիր վարդապետ կէլտի: Օ վազըթ էնգարէտէ պիր միլլի հիւքիւմէթ թէշքիլ օլմուշ վէ Սթանպօլ իլէ հարպտա իտիլէր: Էնգարէ-տէն քիմսէ կէլիպ կիտէմէզ իտի: Վարդապետ տէտի քի «Պէն Տաճատ Վարդապետ իմ, էնգա-րէտէն կէլիյօրըմ. եօլ մասըաֆըմը էնգարէ հիւքիւմէթի վէրտի վէ եօլլատը, Ապտուռ Ահատ Նուրի ալէյհինէ տափա էտիյօր իմիշսին, օնու գուրթարմազա կէլտիմ: Սիզ պուրատա պիր ճանի տահա աստըրաճազսընըզ, պիզ օրալար-տա 2000 քիշի թէհլիքէտէ իզ, պու աոտէմ օրա իարիճիյէ նազըրընը գարտաշը վէ փօլիս միւ-տիրինին ազրապասը իմիշ. վազ կէլինիզ»:

Վազիյէթ պիւսպիւթիւն պաշալաշմըշ ի-տի: Պինլէրճէ տէֆա միւսթահազ օլտուղու էօլիւմէ տօղրու սիւրիւքլէտիյիմիզ շու ճանիյի շիմտի գուրթարմազա չալըմալը իտիք: Եափ-տըղը գուլմարը, տէօքտիւլիւ գանլարը վազա-ալար իլէ զիքր էտիպ՝ «Եիւզ պին տէֆա գաթիլ տիր» տէտիյիմ սէօզլէր գալտա տիւշմիւշ ի-տի, նասըլ կէրի ալապիլիթ իտիմ, լաքին էօթէ-տէ էնգարէ վէ Գաթմէմօնի թարաֆլարընտա գալմըշ օլան միլլէթ պազիյէլէրի թէհլիքէտէ իտի: Մըսթաֆա փաշալա կիտիպ վազաալը ան լաթտըմ վէ մուհաքէմէյի թէլէսիթ էթմէսինի րիճա էյլէտիմ, փաշա տաիս չազըրըպ նէ եա-փաճազընը պիւմէզ օլտու:

Պիր հաֆթա սօնրա էնգարէնին գօրու իլէ

Ֆէրիտ փաշա գապինէսի տիւշիւս եհրինէ միւլիճիլէրէ թարաֆտար Իզզէթ փաշա կէշտի, Մըսթաֆա փաշա ազլ օլտուգտան մատա կէօզլէրինի հապսխանէտէ աշտը: Մուհաքէմէ թէրս տէօնիւս միւհրիմ քիւրսիւսինէ պէն օթուրտում: «Պու կիպի միլլէթինէ սատըզ, վազիֆէսինի պիհազզըն իֆա էտէն վէ թիւրք օրտուսըն արգատան վուրուճազ թէհիքէսինտէն գուրթարան պիր ատէմէ նասըլ իֆթիրա էտէր, տավա էտէրիմ» տէյու տիվանը հարպ հուզուրնտա ճէվամ վէրտիմ: Պու տէֆա Ապտուլ Ահատ Նուրի եհրինէ պէն տիթրէյօր իտիմ:

Տէմէք հաճէթ տէյիլ քի ճանի տէրհալ գուրթուլտու. վարդապետ ֆիւթիւհաթ իլէ էնգարէյէ տէօնտիւ. պէն կիւճ պէլա եագայը պուրթարըպ ինկիլիզլէրտէն պիր թէղքերէ ալըպ Մըսըրա գաշտըմ: Մուսթաֆա փաշա տախի Ինկիլիզլէրին վասըթասը իլէ գուրթարըլըպ գաշըրըլտը:

Պիր գաշ հաֆթա էվլէլ Սթանպօլ թիւրք դագէթալարը Ապտիւլ Ահատ Նուրինին վէֆաթ էթտիյինի եագըպ հագգընտա մէրսիյէլէր օգուտուլար: Ինսանըն իճրա էտէմէտիյի ատալէթի Ալլահ իճրա էյլէտի, ամմա կէճ էյլէտի:

Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

ԵԻՆԷ ՏԵՐ ԶՕՐ

Բ.

Տէր Զօրուն սուլու զայէթ էյի, հավասը գուրու, թիճարէթի ազ վէ ազալմագտա տըր. եագ վագթը իքի, իւշ տէֆա էսէն Սամ եէլինին հասըլ էթտիյի խասթալըզլէ պէհէր սէնէ եիւզլէրճէ չօճուզլար թէլէֆ օլույօր: Ատի գարա սի նէյին քէսրէթի վէ գօվմագ իլէ գաշմամասը հայրէթէնկիզ տիր, ֆիրէնկի խասթալըզլ աճըլը թարդտա թէամմիւմ էթմիւ, իւզի հէր քէսէ ատէթ օլմուշ, սիկարա իշմէյէն գալմամը, հաթթա էրմէնիլէր արասընտա իշմէյէնէ ըասթ կէլմէտիմ, Կիրակի կիւնլէրինտէ տախի տիւքեան աշանլար էքսէրիյէթի թէշքիլ էյլէր: Թիւրք ասքէրիյինտէն վէ աղըր վէրկիլէրինտէն ֆիրար էտէն թիւրքլէր պուլունուպ պէնտէն փարա տիլէնմէյէ մէճպուր օլմալարը պախի շէֆգաթ իտի: Թիւրք մէգալիմինտէն գաշըշան Բիւրտլէր քէնտիլէրէ մախսուս էլպիսէ վէ քէշէ քիւլահալարը իլէ թէֆէրիւզ էթմէք-

տէ, վէ սու սաթմագ, եա ըրդատըզ էտէրէք էքմէք արայօր իտիլէր, խապէր վէրտիլէրինէ կէօրէ 36 աշիւրէթլէրինտէն 20սի թէլէֆ օլմուշ, վէ չիմտի պագի գալան 16սը թիւրք իլէ հարպա թուրթուլմուշ տըրլար: Ղագի օլուպ Մուհամմէտին եանընա օթուրմագ սէվտասը իլէ, պէհէրի պիրէր մէճիտէ 1500 էրմէնի սաթուն ալըպ քէնտի էլի իլէ գաթլ էտէն պիր Բիւրտ պէյի, Մըսթաֆա Բէմալ փաշանըն էմրի իլէ, 45 նուֆուստան իպարէթ աիլէսի իլէ պիրլիքտէ թարիֆի չիրքին էզիյէթլէրլէ թէլէֆ էտիլմիւշ տիր:

Տէր Զօրուն իչինտէ երիցական չիրքէթի թարաֆընտան վաիզլիք էտէն մուալլիմ Նատիր չօգճա Իսլամլար իչին իչլէմէքտէ իսէ տէ էրմէնիլէր թարաֆընտան սէվլիմիւշ պիր քիմսէ տիր, քէզա այնի չիրքէթին միւմէսսիլի Տօգ. Շըտսըն թաթիլ իչին Ամէրիգատա պուլունույօր իսէ տէ պէօյիւք պիր խասթախանէ իչին արսա ալընմըշ վէ փարա սալքի հագըր տըր, միւմաիլէյհին սիյրէթ վէ էօմրիւ ճիւմէյի սիւհիլէմիւշ օլտուզունտան՝ միւսթագպէլի փարալագ տըր. իլք զիյարէթիմտէ կէօրտիլիւմ մէք թէպին չիմտի պուլունմամասը պիր նօզսան իտի:

Արապլարըն նէգտինտէ գալան գըզ վէ օղլանլարա կէլինտիքտէ գուրթուլմալարը իչին մէվճուտ օլան ֆուրսաթտան ումուճէն խապէրտար իսէլէրտէ հալը հագըրլարընա թէքմիլէն ալըշմըշ տըրլար: Զօգլար էվլատ սահիպի օլմալլէ պրագըպ կէլմէք իսթէմէյօրլար: Զօգ մէ սարիֆաթլէ գաշըրըլանլարըն կէօսթէրտիլէրի նախօշնուտի վէ հաթթա պագըլարըն կէրի ֆիրար էթմէլէրի աճըլը տըր, շէհր տախիլինտէ պուլունան 5-6 էրմէնի գարըլար Իսլամ օլան գէվճլէրինին բուխսաթը իլէ Ծնունդ վէ Զատիկ կիպի վագթլարտա Ժամա կէլիլէր, վէ քահանայ էվլէրինի զիյարէթ էյլէր վէ չօճուզլարը խասթա օլտուգտա Աւետարանը պաշը ալթընա գօմագ, եա իւզէրինի օգուտմագ կիպի տին պուլաշըզլ կէօսթէրմէքտէ տիրլէր: Օղլան չօճուզլարը տախի չօգ պուլունույօր իսէ տէ ումուճէն ասլու նէսիլ հագգընտա չօգ պիր շէյ պիլմէյօրլար, նիչլէրի խըտմէթինէ պէտէլ Յակոբ կիպի գօյուն ալմըշ, չիմտի 50-100 գօյունու վար. վէ աղասընըն գըզընա, եախօտ պիր տիկէր Արապ եանընտաքի էրմէնի գըզընա նիշանը եա էվլի օլտուզունտան ալըլմագ իս-

թէմէյօրլար: Պու կէնճէրտէն պաղըլարը իլէ գօնուշմաղա ֆուրսաթըմ օլտու. ճէմէն սէօյլէյէրէք ճիւմլէսի ազիմ միւճիզէրէն տիրի շահի տի տիրէր. ճիւմլէսի տախի Ձէչէնլէրին պի էմսալ գուլմու վէ Արապլարըն մէտէ շայան սիյանէթ վէ միւսաֆիրփէրվէրլիյի հագգընտա սէօյլէմէքտէն օսանմայօրլար: Արապլարըն քէնտի հայաթլարընը թէհլիքէյէ գօյարագ գուրթարմալարը, վէ էօզ էվլատը կիպի պէսլէմէյէրի նէթիճէսի օլարագ իշպու էօքսիւզլէր վալիտէյնէ կիպի հալիւշմը տըրլար, էվտէ կէօսթէրտիքէրի նազ վէ թէքլիֆսիլիք, աղաւնըն էօզ էվլատընը, հաթթա դարըսընը պիլէ տէօյէճէք գատար քիւսթահլըգ աճայիպ տիր: Սայքի ճիւմլէսի ախտ օլտուզու խանէնին ումուրընը Յուսէփի միսալի էլինէ ալմըշ, սէրվէթի նիսպէթինտէ չէօյլէն սէֆասընը սիւրմէքտէ վէ անլէրին իւզէրինէ սալթանաթ իճրա էթմէքտէ տիրլէր, կիլինտիքէրի էլպիսէ, իպրագ էթտիքէրի մէզագ, միւնագաա վազթը մատտէյի թահլի վէ հալլ էթմէքտէքի էհլիյէթ, էկէր աշիւրէթի գօրգուլթագ, իճապընտա անլէրին տալար վէ տէվէլէրինի չալմագ իշիւն գուրտուզլարը փլան վէ սաիրէ իլէ Արապ ճինսի իշինէ ֆարգլը պիր իւնսիւր գարըշտըղընը կէօսթէրմէքտէ տիր: Իշպու եէնի իւնսիւր տահա գօրգուլնը պիր Արապ օլապիլիւր իսէ տէ պիւթիւն պէտէվիլէրին թէմէտտիւն էթմէսինէ խըտմէթ էթմէլէրի զիյատէ միւհթէմէլ տիր. նասըլ քի չիմտի պիլէ ալամէթլէրի կէօրիւմէքտէ տիր: 5000 քիշիյի մէճճանէն տօյուրաճագ գատար ճէօմէրտ Չաթըն գըրընթըլարը թօփլաթտըղը խաթըրմըղտա օլտուն. էրմէնի միլլէթինին ազիմ սէֆալէթինէ ըագի օլան Չաթըն իշպու միլլէթին գըրընթըլարը հալինտէ պրագըլան պու օղլան վէ գըզլարըմըղը թօփլամալաճագ մը, վէ անլէրի ֆէնտի շանընա միւթէնասըլ պիր թարգտա իսթիմալ էթմէյէճէք միլ տիր. իմտի պու նէթիճէնին հուսուլի իշիւն տուա իլէ միւնթաղըր օլմագտա օսանմամագ ֆարգըմըղ տըր:

Ս. Ս. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

ԱՄԵՐԻԳԱ ՀԱՅԼԱՐԸՆԸ ՄԻԻՍԹԱԳՊԵԼԻ

Ամէրիգատա եէրլէշմիշ օլան Հայլարըն եա Հայ գանընտան օլանլարըն ատէտի քալսիմէն էիւզ պին տիր: Պունլարըն զիւրիյէթի միւս-

թագպէլտէ Ամէրիգանըն մէֆրէթ քիւլիւչէսինտէն եուտուլաճագ մը, եօգսա չիմտիքի կիպի Ամէրիգալը տէնիլէն նէսլտէն ֆարգլը վէ ալը պիր նէսլ մի թէշքիլ էտէճէքլէր:

Ամէրիգատա կէշիւմիշ իտիլիմ 38 սէնէ զարֆընտա կէօրտիւքլէրիմտին իսթինթաճ էտէրէք՝ տէմէյէ մէճպուրըմ քի, Հայլարըն Ամէրիգատա Հայ հալիստէ միւսթագպէլի եօգ տըր: Պուրատա տօղմուշ եա պէօյիւմիւշ օլան Հայ չօճուզլար՝ (վալիտէյնի Հայ, եա տա գըսմէն Հայ, գըսմէն էճնէպի), «Պիզ Հայ ըզ» տէմէյէճէքլէր: Միլլէթ մէքթէպլէրինտէ ալտըզլարը թալիմ, իշինտէ եաշտըզլարը մուհիթ, եէվմի մէշղուլիյէթ վէ շէրիքլէրի վէ հաթթա քէնտի հիսսիյաթ ը տէրուլիյէրի անլէրի «Պիզ Ամէրիգալըլըզ» տէմէյէ մէճպուր էտէճէք տիր: Պու հալ զաթէն պաշլամըշ տըր, վէ սէնէլէր միւրուր էթտիքէ պու հիսսիյաթ գուզվէթլէնիպ անլէրին Հայլըգ թէսալվուրը զաթիլէնէճէք տիր: Անլէրտէն հէր պիրինէ «Սէն նէ» սին, նէ՞ միլլէթ սին» տէյիւ սօրուլտուգտա, «Այ էմ էն էմէրիգըն» տէմէք թապիլի, «Այ էմ էն Արմիմըն» տէմէք զայր ի թապիլի օլաճագ տըր: էօյլէ օլմագտա տա պաշլամըշ տըր: Անլէրին տէրին հիսսիյաթընճա ինկիլիզէ քէնտիլէրէ անա լիսանը, ազ չօգ էօյրէնիշ իտիքլէրի եա տա հիշ պիւմէտիքլէրի Հայճա էճնէպի լիսան օլաճագ տըր, նասըլ քի Ամէրիգատա տօղմուշ օլան օն պին եա տահա զիյատէ չօճուզլարըմըզա էօյլէ տիր: Հալ ու քէյֆիյէթ պէօյլէ օլտըղը հալաէ, անլէրին միւսթագպէլտէ Ամէրիգա միւվաճէհէսինտէ Հայ հալընտա գալմալարընը քիմ մէմուլ էտէպիլիւր: Թիւրքէլիսան՝ Հայը ասըլար էվվէլ Թիւրքիւլէյ տէօնտէրէպիլիւր իտի, էյէր Թիւրք իլէ Հայըն տինի այնի օլա իտի: Ամէրիգալը իլէ Հայըն տինի այնի տիր: Հայ Ամէրիգալընըն տիլինի թապիլի պիր սուրէթլէ քէնտի անա լիսան տէյիւ գապուլ էթտիյիտէ, մահիյէթինի տէ Ամէրիգալըլանտըմասը փէք թապիլի վէ գօլայ օլմուշ տըր: Պունուն պինլէրճէ միսալլէրինի Հայ եէնի եէթմէլէրիմիզ հէր կիւն իզհար էթմէքտէ տիրլէր:

Կէլլիմ քէէհիլի վէ քէգէվիլիմ թարիգիլէ Ամէրիգատաքի Հայլարըն կէօրտիւքլէրի վէ կէօրէճէքլէրի զիյանա: «Կէօնիլ քիմի սէվէրսէ կիւզէլ օ տըր» զարպը մէսէլինի ունուլթմայալըմ: Ամէրիգատա միւսթագպէլտէ Հայլը-

ղըն զայ օլմամասը իջին, «Հայ էրքէլէր Հայ զըզ եա գատընլարա, Հայ զըզ վէ գատընլար տա Հայ էրքէլէրլէ էվլէնմէլի տիրլէր» տէյու պիր նիդամ գոյալըմ, չայէտ էօյլէսի պիր արգու, իմթիյազ եա հագգըմըզ վար իսէ: Վէ լաքին էօյլէսի պիր նիդամը նասը՝ իծրա էթտիրէնէքսին: Պուրասը ազատ պիր մէմլէքէթ տիր: Հայլարըն թիւրքլէրլէ թէզէվլիւս վէ թէէհհիւլ էթմէտիքլէրինին սէպէպի՝ տին Փարզը վէ հիւքիւմէթ եասաղը իտի: Հա՞նի Ամէրիգատա էօյլէսի պիր մանի: Թիւրքիւն պու պապտէ Լաստղը՝ Հայլըղըն պապի գալմասընա տօլյուրտան սէպէպ օլտու: Ամէրիգատա օլ մանի եօզ տըր: Եհհուտինին տինի Գրիսթիյանընքինտէն Փարզը իքէն պիլէ, պու մէմլէքէթտէ պիր Եհհուտի իլէ պիր Գրիսթիյանըն Փամիլեա թէչքիլ էթմէլէրի փէք տէ նատիր պիր չէյ տէյիլ տիր: Անլէրին զիւրրիյէթի եա քեամիլէն Գրիսթիյան հալինտէ պէօյլիւմէքտէ, եա տա նէ՝ Գրիսթիյանընղա նէ՝ տէ Եհհուտիլիյէ պիր իսայրլարը տօլուսմամադտա տըր: Պիր Հայ իլէ Գրիսթիյան պիր էհնէպինին պիր Փամիլեա թէչքիլ էթմէլէրինտէ, տինսէ վէ հիւքիւմէթսէ հիւ պիր միւսմանաթ վէ միւլքիլաթ եօզ տըր: Պունուսլա պէրապէր տէ անլէրին զիւրրիյէթի Հայ տէյիլ՝ Ամէրիգալը օլաճաղընա զէրրէ գատար չիւպհէ եօզ տըր: Հայլըզ նօզթա ի նազարընտան պունուս նէթիւսի նէ օլաճաղընը տէրք էթմէք իջին, փէյլամպէրլիք բուհընա մալիք օլմադա լուզում եօզ:

Իսմ Թէպէտտիլիլ տէ Ամէրիգա Հայլըղընըն պիթթէտրիւս զայ օլմասընը նէթիւսիլէտիրիյօր: Պալըգճեան, Պըչաղճեան, Էքմէքճեան, Գիւրքճեան, Ավճեան, Թէրքեան, Գասապեան, Թովմասեան, Ալճեան, Պետրոսեան, Յովհաննէսեան, Յակոբեան, Թաչճեան, Փօլատեան, Վարդապետեան, Մարաչլեան, Մանուկեան, Առաքելեան, Թաղուրեան (վէ սաիրէ) իսմլէրինի թաչլյան Հայլարտան պիր չօղլարը՝ Ֆիշըր, Գըթլըր, Պէյքըր, Ֆըրիւր, Հընթըր, Թէյլըր, Պուշըր, Թամսըն, Գուք, Փիթըրսըն, Ճանսըն, Ճէյքըպսըն, Սթօն, Սթիլի, Պիշըփ, Մարջօ, Չայլտզ, Արքիլի վէ Բինկ օլմուշ տըրլար: Իշպուսիւմլէր եիւլլէրսէ իսմ թէպէտտիլլաթընըն սալթ մահտուտ պիր զըսմը տըր: Պունտան 50 սէնէ սօնրա սէն կէլ տէ պունլարըն զիւրրիյէթիին Հայ գանընտան իտիքլէրինի իսպաթ էյլէ:

Ամէրիգալըլարտան այրը Բիլիսէլէր Թէշ-Բիլիյլէ, Հայճա քարոզ եա արարողութիւնլար պապի սաղլալըպ, Հայլըղը զայ էթմէմէք իջին օլան ճէհտիւմիլ տէ սէմէրէսիլ գալաճաղըայ կիւն կիպի աշիքեար տըր: Էլլօփանըն Փարզը չէհրլէրինտէ իքի, իւչ եիւլ սէնէ էվլէլ թէչքիլ օլընմը օլան Հայ քիլիսէլէրի՝ եա գափանմըշ, եա եէրլի քիլիսէլէրլէ մէզճ օլընմըշ, եա տա քիլիսէլէրին Հայճա լիսանը եէրինէ եէրլի լիսանլար կէչիւրլիւիլ տիր: Պունտան 150 եա 250 սէնէ էվլէլ Ամէրիգատա էհնէպիլ լիսան իլէ պաչլալըպ, մըզտարը քեամֆի վազթ միւրուրինտէ օլ լիսանլարըն ինկլիլլէլ լիսանա թէպսիլ օլունմուշ իտիյի պիր չօզ քիլիսէլէրի պիլիլիլ: Ամէրիգատա պունուսն Հայ քիլիսէլէրիւմիլին էքսէր զըսմընըն միւսթադպէլ նասիպի տէ էօյլէ օլաճաղը պէտիհի տիր: Շիմտիքի միւսինն վէ միւսիննէլէրիւմիլ վէ օրթա եաչլըլարըմըզ պու տիւնեայր թէրք էթտիքտէն սօնրա, չօճուգլարըմըզ քիլիսէլէրիւմիլտէ ինկիլլէլ գուլլանըմասընը թալէպ էտէճէլէր: Պազը քիլիսէլէրիւմիլ զաթէն բուհանի խըտմէթլէրինի Հայճա վէ Ինկլիլլէլ լիսանլարտա իծրա էթմէյէ մէճպուր օլմուշ տըրլար: Միլլէթիւմիլ թիւրքիւն էլի ալթընտա իքէն, քիլիսէլէլ վէ թէքէլիւմէլ լիսան թէպէտտիլլիւմիլ՝ Թիւրքիւն զուլմընըն վէ էմրինին նէթիւսի իտի: Պու մէմլէքէթտէ իսէ պիլզաթ Հայլարըն ազատ իրատէթ վէ միւլքէրրէրէն թալէպիլլէ օլմուշ, օլույօր, վէ օլաճադ տըր տախի:

Իմտի լիսան, իսմ, Բիլիսէ վէ էվ պարզ օլմազ թարիքլէրիլլէ, Ամէրիգա Հայլարը եա Հայ գանընտան օլանլար՝ Հայլըզլարըն պիթթէտրիւս զայ էթմէք թէհիլքէսինտէ իսէլէր (քի պունուս իմարէլէրի կէօղլէրիւմիլ էօնիւստէ տիր), օլ թէհիլքէսին էօնիւսիւ նիւէ՞ ալապիլիլիլ: Իշթէ ճէվապըմըզ. եհնի եէթմէլէրիւմիլին գալպլէրինտէ իսալիս Հայլըզ իսասէլէրինի թէմէլլէտիրմէլէլ: Հայ գանընտա պազը նալսօ ինսիւրլէր իլէ պէրապէր, պիր չօզ մէմտուս վէ ալի խասսէլէր վար. եաչլըլարա հիւրմէթ, տիյանէթ եա տինտարլըզ (բարեպաշտութիւն), մալիւմաթփէրվէրլիք, միւսաթիւրփէրվէրլիք, նէզաքէթ, գատընլարտա համեստիլք, պարկէշտիլք, էվլատփէրվէրլիք, ախադի փաքըզ, էվճիմանլըզ, (էրքէլէրտէ վէ գատընլարտա) էյիլիքպիլիւմիլիլք, իւմիտալըլըզ, չէնէիւրէլիլք, վէլի ի նիմէթլէրէ միննէթտարլըզ,

Հալըզդանը, իտարէճիւի, թէրագդիփէրվէր-
լիք: Հայլարմըզն նախօչ խասսէլէրինտէն հիշ
պիրինի գիւրէ իթմէտիմ: Մէմտուհ խասսէլէրի-
նին տէ անճագ պիր գըսմընը գիւրէ իթմիմ: Է-
յէր Հայլըզն «Եիւզ աղարտան» խասսէլէրի-
պիւզ պէօյիւքլէրին ճէհտիլէ չօճուզլարմըզն
էօմրլէրինտէ կէօսթէրիլէպիւրի իսէ, էօյլէլիք-
լէ հէմ Հայլըզմըզ միւֆթէլիւր օլուր, հէմ տէ
գիւրիլէթիմիւզ վասըթասըլլա Ամէրիգալըլար
միւսթէֆիտ օլմուշ օլուր:

ՀԱՅԿ ԱՏԱՏՈՒՐԵԱՆ

Ուէսթ Թիգպէրի, Մէս:

ԻՐԻԻԹԵՆԵՎՎԻ

ՀՎՐՕԳՈՒՑԱՎ ԿԷ ՍԻԻՐԻԱՅԱ ՍԷՅՅԱՀԱԹ

Յունիս 9, 1927տէ գէվճիմ իլէ պէրապէր
Փէսէտինատան չըզուպ Յունիս 28տէ Նիւ Եօրդ-
տան վափօր իլէ հարաքէթ էյլէտիք: Վափօր
փէք ճէսիմ օլուպ անտէ Եօլճուլարըն բահաթը
իչիւն պիհիսապ վասըթալար, հաթթա իչինտէ
հիւզէճէք հալուզլար պիլէ թէտարիք էտիլմիշ
իտի: Անտէ Կիրակի կիւնիւ իպատէթ խըտմէթ-
լէրի վէ Յուլիս 4տէ Ամէրիգանըն միւլի կիւնիւ-
նէ հազըլըր գիյնէթլէր իճրա օլունտու:

Լօստրայա եէթիւտիլիմիգտէ օլ ճէսիմ շէհ-
րին կիւզէլ պինալարընը, մէշհուր սանէմլէրինի
(քի պունլարըն արասընտա էն մէշհուրը գըալի-
չա Վիթթօրիանընքիլէր տիր) վէ միւզիւմլարը-
նը գիյարէթ էթտիքտէն սօնրա, պիր խալըճը
օլտըզմ իչիւն Ուինտսօր Քէսլտաքի մէշհուր
պիր խալըլը կէօրմէյէ կիթտիմ: Պու խալը 165
այագ ուզուն վէ 40 այագ էնլի օլուպ՝ անը Հին-
տիսթանտա 14 քիչի 7 սէնէտէ իչլէմիլէր վէ
պիր Հինտի թարաֆընտան գըալ ճօրճա հէտիյէ
էտիլմիշ տիր:

Լօստրատան Պէլճիգայա կէչիպ օրատա
Անթրէփի գիյարէթ էյլէտիք: Պուրասը փըրլան-
թի վէ էլմասլար օճաղը տըր: Քէզալիք Վաթէր
լու օլմասընը վէ Պէլճիգանըն թիւթիւն Փապրի-
գալարընը կէօրտիւք: Պու մէմլէքէթտէ էփէ-
յի էրմէնիլէր վար տըր:

Օրատան Պէրլինէ կէչիպ, անը 18 սէնէ էվ-
վէլ կէօրտիլիւմիւզտէն էփէյի Փարզըլ պուլ-
տուզ: Դալըրըն էսքի սարայընտա քէնտինին

պիր թէք ըէսմինտէն պաչգա սայքի պիր էսէր
վէ գիւրի գալմամըչ իտի: Փօթստամ պէրլին-
տէն իւշ սաաթ ուզագ օլուպ՝ պիր քիւչիւք ատա
տըր քի անտէ իմփէրաթօրըն սարայլարը վէ էլ-
մաս ֆէքթըրիլէրի վար տըր, պուրայլը տա գի-
յարէթ էյլէտիք: Պու էլմասըլար արասընտա
պիր տէ էրմէնիլէր բասթ կէլտիք: Պուրատա
Փրէտէրիք ի ազիմին սարայընա կիթտիք: Փրէ
տէրիք պուրատա սանտալիասը իւզէրլինտէ օ-
թուրտուլը եէրտէ տիւչիւպ էօլմիւշ, օլ անտէ
տէ սաաթը տուրմուշ տըր: Սանտալիա վէ սա-
աթ հալա օրտա տուրուլօր: Պու սարայտա տա-
լի գիւզըլմէթ միւճէվէրաթ մէվճուտ օլուպ
Բուզվէլթին հէտիյէ էթտիյի պէօյիւք ինճու
տալի անլէրին արասընտա տըր: Նափօլիօն Պօ-
նափարթ պու սարայլըն արգասընտաքի մէզար-
լարը գիյարէթ էթտիլինտէ, «Տիւնեանըն սալ-
թանաթը իչլէ պուրատա պիթէք» տէմիշ տիր:

Պէրլինտէն Վիէննայա կիտիպ, օրատա շա-
յան ը տիգգաթ մահալլարը, խուսուսա մէշհուր
Սր. Ստիփաննօ քիլիսէսինի գիյարէթ էյլէ-
տիք: Պու քիլիսէսին միւնպէրի ալթընտա 128
գարտինալարըն ճէսէտլէրի տէֆն էտիլմիշ ի-
միշ:

Վիէննատան Աթինայա կէլտիք: Աթինատա
չօգճա էրմէնիլէրի գիյարէթլէ վազթ կէչիւր-
տիք: Աթինա ճիվարընտա, Գօքլինիատա էրմէ-
նի մուհաճիլէր խալը տօղումագլէ վէ Փիքս
Տէրկուլիտէ չօգճա սէնաթլարը իլէ մէշհուր
տըրլար: Հէր նէ գատար իշ տաիլէլէրի փէք
մահտուտ իսէ տէ քէնտի կէչիլմիլէրին չըգարը-
յօրլար վէ արալարընտա տիլէնէն եօգ տըր: Ա-
թինատա Ամալ ը բուսուլ քիթապընտա գիւր օ-
լունան Արիօփաղոսըն թէփէսինէ չըգտըգ: Եու-
նանիսթանտան Սիւրիայա կէչիպ Պէյրութա վա
սըլ օլտըգ իսէ տէ, շէհր սըճագ օլտըզընտան
Լիպանան տաղլարընա չըգտըգ: Պէյրութտա
մուհաճիլ էրմէնիլէր իչիւն քէմփլէր հափըլմըչ
օլուպ օրալարտա փէք փէրիչան հալտա եաշա-
մագտա տըրլար:

Պէյրութտա հէմշէհրիլէրիւզ օլան Հաճըն
լըլար իլէ կէօրիւշմէք խաթէյիպ, անլէրտէն ան-
ճագ 100-150 նուֆուս պուլաճաղըմըզ մէմուլ
էտիյօր խիւք իսէ տէ Աթինատա 180 վէ Պէյրութ
վէ ճիվարընտա 500 խանէ գատար Հաճընլըլա-
րա թէսատուֆ էյլէտիք: Վէ պունլար պիրպիր-
լէրի իլէ իթիլաֆ վէ մուհապպէթ իւզրէ կէչին-

մէքտէ տիրւէր: Վէ հիւսիս մուհիմ խըտմէթ-
լէրէ մէշղու օլանլարը վար տըր:

Քէմփլէրտէ եաշայանլարըն պէօյիւք գըսմը
կիրիկիալը տըրլար: Սիւրիատաքի էրմէնիլէր
արասընտա տախի տիլէնճի պուլունմազ: Ֆա-
ղաթ նիչէ խուսուսլարտա փէք փէրիշան հալտա
տըրլար: Պիւթիւն քէմփտէ եաշայանլար իշիւն
անճազ 6 ապտէսթիւնէ պուլունուպ եէվմիյէ
800 քէշի սըրայա տիգիլիպ քէնտի սըրալարընը
պէքէյօրլար: Նէ՛ աճըլը հալ տըր պու:

Պէյրութտան Պաալպէք վէ Չահլէյէ կիթ-
տիք: Պաալպէք պէօյիւք փութիւնէ խարապա-
լարըլա մէշհուր տըր: Սօն մուհարէպէ վազ-
թընտա օրատա պուլունան պազը հսէրլէրի հճ-
նէպիլէր կէլիւր կէօթիւրիւր տէյու գըրըպ փա-
րէլէմիշ տիրւէր: Պաալպէքտէ փէք կիւզէլ պիւր
փունար պաշը վար տըր: Պուրատա իքի սաաթ
գալտըգտան սօնրա Չահլէյէ կէշիպ օրատան
Պէյրութա ալտէթ էյլէտիք:

Պու քէրրէ Պէյրութտաքի Մամըլթէյն վէ-
րէմիլէր խասթախանէսինի զիյարէթ էյլէտիք:
Օրատա 15ի դատըն վէ 14ի էրքէք օլմազ իւզրէ
29 խասթա վար ըտը: Պու խասթախանէսին միւ-
տիրի Վեր. Հատիտեանըն դայրէթ վէ ֆէտա-
քեարըլը մէտէ շայան տըր: Էվվէլլէրի պու-
րայա սու մէրքէպլէրլէ կէթիւրիւր իմիշ. չիմ-
տի տաղտան պօրու իլէ թա խասթախանէ իշիւն
սու կէթիւրիւրի տիր: Պու՝ տօսթլարըն ճէօ-
մէրտ իանէլէրինի տէյէն պիւր միւլէսսէսէ տիր:

Խասթախանէյի թէքք էտիպ Նիյր Իսթ Րի-
լիֆին Անտալիա սամ օղլանլար եէթիմխանէ-
սինի զիյարէթ էյլէտիք: Պուրատա 450 գատար
էօքսիւզ պուլունույօր: Պունլար եիւզլէրի, կէօզ
լէրի փարլազ սաղլամ չօճուզլար տըր: Եէթիմ-
խանէ տէնիզէ եազըն օլտըղընտան հէր կիւն տէ
նիզտէ պանեօ ալըրլար: Պունլարա սանաաթլար
էօյրէթիւշէր, չէօյլէ քի քէնտի էլպիսէլէրինի
քէնտիլէր տիքէրլէր:

Պուրատան ձիւնիէ տէնիլէն մահալի տէ զի-
յարէթ էտիպ Պէյրութա ալտէթ էյլէտիք:

Պուրատա մարուֆ Տօզ. Մեղդոնեան էֆէն-
տի իլէ միւլազաթըմըգտա միւմաիլէյ, մու-
հաճիւրլէր իշիւն 60,000 միւրէպպաա մէթրօ ա-
րազի սաթուն ալընտըղընը վէ 100,000 արշըն
արազի տահա ալընաճաղընը վէ պունլարըն իւ-
զէրինտէ մուհաճիւրլէր իշիւն հիւքիմէթ թարա
ֆընտան գուլիպէլէր եափըլաճաղընը վէ մու-
հաճիւրլէր սէնէտէ պիւր միւզտար թէտիյէ էտէ-

րէք 10 սէնէյէտէք օլ միւլէրէէ սահիպ օլաճազ-
լարընը սէօյլէտի:

Սեպտ. 13տէ Պէյրութտան միւֆարազաթ-
լէ Մարսիլիայա վէ օրատան Փարիզէ կէլտիք:
Օրատա Ամէրիգան Լիճըն Գօնվէնշընընը սէյր
էտիպ՝ իքի հաֆթա սօնրա Ամէրիգայա ալտէթ
էթմէք իւզրէ Փարիզ նամ վափօրա բաքիպէն
հարաքէթ էյլէտիք:

Վափօրտա էրմէնիլէրին մուհիպպի օլան
սապըզ Պէրլին սէֆիւրի Մր. Ճէրարտա թէսա-
տուֆ էտիպ անընլէ միւլազաթ էթմէյէ նաիլ
օլտուզ վէ անըն միլլէթիմիզ հազըղնտա պէյան
էյլէտիյի իւմիտպաիշ քէլաճլարտան ճէսարէթ
քէսպ էյլէտիք:

Հոկտ. 11տէ Նիւ Եօրպա վէ 23տէ վաթանը-
մըզ օլան Փասատինայա սէլիմէն վասըլ օլտուզ:

Յ. Փ. ՓիլիՊոսեԱն

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈԹԻԻՆ

Հ. Բ. Ը. Միւթիւնըն 22ինճի սէնէ ի տէվ-
րիյէսի պու հաֆթա իճրա օլունմազտա իքէն
անըն կէշմիշտէ օլան ֆասալիյէթինէ պիւր աթֆ
նազար էթմէք հէր պիւր էրմէնիլին հազըզ վէ
ֆարզը տըր: Միլլէթիմիզ արասընտա զուհու-
րա կէլէն թէշքիլաթլար արասընտա Հ. Բ. Ը.
Միւթիւնըն էն մունթազամը, էն սաղլամ էսաս
իւզէրինէ տուրան վէ էն ֆաիտէլիսի օլմուշ
տըր: Հիսապլար հէր սէնէ սօն սանթիմինէ դա-
տար կէօզ էօնիւնտէ տիր: Պաշգա չօզ թէշքի-
լաթլար պու եօլտա իֆթիսար էտէմէլլէր: Է-
մինիզ քի հէր պիւր Հայ օլան ֆէրտ պու թէշքի-
լաթա դուվվէթ վէրսէ միլլէթիմիզին փէք չօզ
Իհթիյաճլարըն իշիւն եատլարա էլ աշմազտան
գուրթուլուր իտիք: Աթիտէ կէշմիշ պիւր դաշ
սէնէնին հիսապլարընը գարիյունա թազտիմ էթ
մէք իսթէրիզ:—

1921-1923.— 2,127 ինկ. լիրասը Հայաս-
տան միւլաճլարընա, 637 ինկ. լիրասը սօլ-
ֆաթօ վէ իլաճլար, 100 ինկ. լիրասը Հայաս-
տան գըրաաթ ֆօնտընա:

1924.— 100 ինկ. լիրասը Հայաստան սա-
հիպսիզ չօճուզլարա, 4,128 ինկ. լիրասը պա-
թազլարըն գուրուտուլմասը իշիւն, 6,757 ինկ.
լիրասը Երուսաղէմտէն 250 որբլարըն Հայաս-
տանա նազլի իշիւն, 56 ինկ. լիրասը հէնտէսէ ա-
լէթլէրի իշիւն:

ՄԱԼԻԻՄԱԹ ՓԱՐՁԱԼԱՐԸ

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Թիպէթտէ հրքէլէր դատընլարըն հիւքմիւ վէ իսթիպտատը ալթընտա իմիշէր: Էրքէք դա-
րընըն էլինտէ պիր օյունճագ կիպի իմիշ: Գա-
րը իսթէրսէ հրքէյի սաղլար իսթէմէզսէ տըշա-
րը աթար իմիշ քի օնտան սօնրա օ էրքէյին ճէ-
միյէթ ի պէշէր իշինտէ ասլա մէվգիի օլմադ
իմիշ: Հէր դարը էն աղը 3 էրքէք ալըր իմիշ:
Էրքէլէր իսէ օ դարըյա թապի օլուրլար իմիշ:
Էրքէլէր իշէմէյէ մէճպուր, անճագ պիր թա
նէսինի իսթէրսէ իշտէն մուաֆ թութար իմիշ:
Շիմտի եէնի պիր հարաքէթ պաշլամըլ քի էր-
քէլէր պու հսարէթ գինճիրինի գըրսընլար:
Լէասա տէնիլէն մուգատտէս շէհրտէ 500 էր-
քէք թօփլանըպ պիր նիւմայիշ եափմըլլար:
Պուենլարըն պաշընտա Ամուգի իսմինտէ պիր
տէրի թիւճարը վար իմիշ, քի պաշգա մէմլէ-
քէթլէր կէզէրէք կէօղիւ աշըմըլ: Բէնտիսի օն
սէնէ գարըսը իշիւն չալըշան պիրի իմիշ:

Ամէրիգանըն Նէպրասքա էյալէթինտէ պիր
գաշ սէնէ էվվէլ դարիպ պիր տիշ պուլուենուր
վէ ալիմլէր պուենը աստէմին էճտատընտան վէ
չօգ տէհրլէր էվվէլ եաշամըլ օլան պիր հայվա-
նըն տիշի զանն էտէրէք օնա ուզուն պիր իսմ
թադտըլար վէ Ֆիյէթինի պիր միլիօն տօլար
քէստիլէր: Պու եաղընտա օնա պէնգէր պիր տիշ
տահա պուլուենտու, պու քէրէ անըն եանընտա
պիր տէ տօնուգ քէմիլէրի վար իտի: Կէօրիւլ-
տիւ քի պու պիր միլիօն տօլարըլք տիշ տահա
եաղըն վաղթլարտա եաշամըլ պիր տօնուգուն
տիշի իմիշ: Ալիմլէր տէ եանըլըր իմիշ:

Ալիմլէր պաշգա պիր մէսէլէտէ տէ սէօղլէ-
րինի տէյիշմէք իւզրէ տիրլէր: Պիր գաշ սէնէ
էվվէլ իտտիա էթտիլէր քի աքօմլար եանի մատ
տէնին էն քիւշիւք զէրրէլէրի էլէթթրօնլարտան
իպարէթ օլուպ՝ պու էլէթթրօնլար պիր մէրքէզ
էթրաֆընտա տէվը էտիյօր: Շիմտի պաղըլար
օ նազարիյէյի գապուլ էթմէյիպ աթօմլար պիր
թաղըմ տալիպարտան իպարէթ տիր տէյօր-
լար:

Սօվիէթ իթթիհատըն (Շիմտիքի Բուսիա-
նըն) սէքէնէսի կէչէն սէնէ 146,989,000 չուֆուս
իտի: Գարըլար էրքէլէրտէն 5,000,000 զիյա-
տէ տիր: Բուսլար պիւթիւն էհալինին եիւզտէ
52սինի թէշթիլ էտիյօր: Պու էհալի 577 ֆարգ-
լը գապիլէլէրտէն իպարէթ օլուպ՝ 150 լիսան
գուլլանըլլար:

Ժիմէվտէ թէրք ի սիլահ գօնֆէրապը պաշ
լատըլը պու կիւնլէրտէ տիգգաթա շայան վա-
գաալար օլմուշ տըր: Էվվէլա Բուսիանըն թէք-
լիֆի իլէ թիւրքիտան տախի մուրախիսա գա
պուլ օլունմուշ տըր: Բուս մուրախիսաը Լիթ-
վինօֆ եինէ թէքլիֆինի թէքրար էտիպ՝ թէք-
միլ թէսլիհաթըն թէրք էտիլմէսինէ տաիր լա-
իհայը վէրմիշ տիր: Պու լաիհայա Ալաման վէ
թիւրքլէրին տախի թարաֆիլի օլմասը պիւլ ֆէ
րէճէ մէճլիսի շաշըրթմազ հալինէ գօյմուշ ի-
սէ տէ՝ Ինկիլիկ մուրախիսաը Լօրտ Գիւշէնտըն
այաղա գաղըպ պիր պուշուգ սաաթ սիւրէն
պիր նութըլ իլէ Բուս թէքլիֆինին մահիյէթինի
աշըգ լիսան իլէ մէյտանա գօյմուշ տըր: Թէք-
լիֆի պէնտ պէնտ ալարազ գրիթիգա էյլէմիշ
վէ սօնուենտա փէք չօգ ալըլշանմըլ տըր: Լօրտ
Գիւշէնտըն տէմիշ տիր: «Բուսլարըն պուրայա
կէլմէքտէն մաղսէտի տաիմի սուրէթտէ իսթիհ
գա էյլէտիլէրի ճէմիյէթ ի Ագվամը հիշէ չը-
գարմազ տըր: Եէտի սէնէ տիր ճէմիյէթ պու
մաղսէտէ չալըլըյօր վէ Բուսլար օնա պիրլէշ-
մէք իշիւն հիշ պիր ատըմ աթմատըլտան մա-
տա տահա պիր գաշ հաֆթա էվվէլ րէսմի գա-
ղէթալարընտա իսթիհգա էտիյօրլար իտի վէ
պիրտէն պիրէ աճայըպ պիր թէրք ի սիլահ թէք-
լիֆի կէթիլիտի քի իշինտէ ճէմիյէթ տօղրու
պիր էհէմիյէթ եա հիւրմէթ սէօղիւ պիլէ եօզ
տըր: 12 այա գատար պու ահտանմէյէ մուսա-
լիֆ հէր պիր թէրթիպ րէտտ օլունմալը իմիշ
քի օնլարըն պաշընտա ճէմիյէթ ի Ագվամ տու-
րույօր: Սօվիէթ հիւրիւմէթի սէնէլէրտէն պէ-
րու ախէր մէմլէքէթլէրտէ միւսէլլահ իսեան-
լար հաղըրլամագտա տըր վէ պու օնլարըն մէպ
տէսի տիր: Շիմտի Բուսիա պու սէվտատան վազ
կէշմի՞շ մի տիր: Պիզ միլլէթլէրին էլինտէն սի-
լահլարը ալըր իսէք պու եօլ իլէ օնլարը էն չա-
փուք մուհիմմաթ վէ օրտու մէյտանա կէթիլէ-
պիլէն տէօվլէթլէրին հիւքմիւ ալթընտ գօյմուշ
օլաճաղըլ: Թէաճճիւպ էտէրիմ քի Ալաման մու
րախիսաը Գօնթ Պէրնգտօրֆ կիպի թէճրիւպէ-
քեար պիր գաթ պու թէքլիֆին իշ եիւզիւնէ վա-
զըֆ տէյիլ կիպի կէօրիւնտիւ:» Լօրտ Գուշէն-
տընըն պու նութըլ Սալըպըրի, Կլատսթօն կի
պի պէօյիւք Ինկիլիկ սիյասիյունընա եաղըլըր
պիր թարգտա իտի վէ Բուս փլանլարընը քէ-
սիպ աթմըլ տըր: Լօրտ Գիւշէնտըն իլավէթէն

տէմիշ տիր քի միլլէթէր օրտու վէ սիւահը թէրք էտէրլէրսէ Բուսլարըն թէշվիգ էթտիյի միւսէլլահ իղթիշաշ վէ գըյամլարա նասըր գար շը գօյաճագ:— Ծէմիշթ ի Ագվամ Բուսլանիա— Մաճար մէսէլէսինտէ տախի չօգ տարա կէմիշ իտի: Մաճարիսթանա 40 պին մաքինալը թիւ— ֆէնք գաշըրըմասընը Բուսլանիա մէճլիստէ մէ— սէլէ էթմէք իսթէտի, հալ պու քի իշ Իթալիա— յա տօգանըյօր իտի: Իմտի Ֆինլանտիա վէ Հօ— լանտա մուրախիսասընտան իպարէթ պիր գօ— մօսիօնա թէրք էտիպ իշի գափաթտըլար:

Մ. Ամէրիգատա պէօյիւք պիր աֆէթ տահա վուգը պուլտու: Լօս Անճէլէս թարաֆընտա պիր պէնտ երգըլըպ 2000 միլիօն կալօն սու պիրտէն պիրէ տէրէ պօյունա պօշանըպ էվլէրի, չիֆթ— լիքլէրի թախրիպ էտէրէք պին գատար ճան թէ— լէֆաթընա վէ 20 միլիօն տօլար գիյանա սէպէպ օլտու: Սէլլէրին չամուրընտան 300 գատար էօ— լիւ չըգարըլտը 700 քիշի դայպտա տըր: Պէն— տին եիւքսէքլիյի 78 ալագ օլուպ պու աֆէթին սէպէպինի միւհէնտիսլէր անլայամատըլար:— Նիգարակուտա Սանտինօ ասըլարընա գարշը Ամէրիգա պահրիյէսի հալա հարպա տէվամ է— տիյօր, թէյարէլէր իլէ չօգ պէօյիւք թէլէֆաթ վէրտիլէր:— Մէշուր թէյարէճի Գօլ. Լինտ— պէրկէ Ուիլսըն սուլհ մէտալիասը վէ 25,000 տօլար վէրիլտի:— Ամէրիգա հիւքիւմէթի Մը— սըրտա Ամէրիգա մէքթէպինէ հիւճմ օլտուղուն տան փրօթէսթօ էյլէմիշ տիր:— Ամէրիգանըն մէշուր մաղաղա սահիպլէրինտէն Վանամէյ— քըր վէֆաթ էյլէտի: Նիւ Եօրք, Ֆիլատէլֆիա, Փարիզ, Լօնտրա վէ Ամէրիգանըն պաղը պէօ— յիւք չէհրլէրինտէ շիւպէլէրի վար իտի քի ճէ— ման 250 միլիօն սէրվէթ պրազմըլ տըր: 7 մի— լիօն տօլարա էամրիւ սիկուրթատա իտի: Մաղա զա իշճիլէրինէ օն միլիօն վասիյէթ էթմիշ տիր: Հիւքիւմէթ 15 միլիօն վէրասէթ վէրկիսի իս— թէյօր:— Շէմալի գուլթպա ուչան թէյարէճի Պիրտ պու տէֆա ճէնուպի գուլթպա ուչաճագ տըր:— Ամէրիգատա 40 միլիօն գատար իշսիգ— լէր վար տըր վէ ալըշ վէրիշ փէք տուրղուն տըր:

Ինկիլիզլէր Լօնտրատա Աֆղան փատիշահը Ամանուլլահ Խանը վէ Սուլթանընը դայէթ տէպ տէպէ իլէ գապուլ էյլէտիլէր: Վէլի ի ահա ան— լէրի Տօվըրտա գարշըլատը, սթասիօնտա տա գրալ, գրալիշա, փրէնսլէր վէ ասըլգատէկեան հէմ հիւքիւմէթ մէմուրլարը գարշըլալը սալ—

թանաթ արապալարը իլէ սարայա կէօթիւրտիւ լէր: Պաշ վէքիլ Պօլտուին տախի հաղըր իտի, լաքին պաշընը աշմամըլ տըր: Աֆղանիսթան Բուսլա իլէ Հինտիսթան արասընտա օլտուղու իշիւն Ինկիլիզլէր տախիմ օրայը թուլթմաղա չալըշըրլար: Ամանուլլահ Ինկիլիզ հաշմէթի վէ գուլվէթինի կէօրէրէք հայրան գալմըլ տըր:— Ինկիլիզլէր Մըսըրա գուլվէթիլի պիր նօթա վէ— րիպ էվլէլէր շարթլարտան վաղ կէշմէյէճէք— լէրինի պիտիրտիլէր: Սէրվէթ փաշա գապինէ— սի իսթիֆա էյլէտի: Նահանա փաշա եէնի գապի նէ թէշքիլ էթտի վէ Մըսըրըն թէքմիլ իսթիգ— լալընը իսթէյօր:— Ինկիլիզ մէշուր թէյարէ— ճի Հիւքիլիֆ իլէ Միս Մէքէյ իսթինտէ պիր ա— սըլղատէ գըզ Աթլանթիքի կէշմէք իշիւն եօլա չըգտըլար իսէ տէ եօլտա դայպ օլտուլար:— Ինկիլթէրանըն Ագ տէնիզ Ֆիլօսընտա Ամիրա— լա գարշը պիր գալիթան վէ գօմանտան իսեան էթմիշ օլմագ վաղասասը պաստըրըլտը վէ փար— լամէնթտէ սէօյլէնիլմէտի: Իքի մէմուր աղլ օլ— տու:— Ինկիլիզլէր Աֆրիգանըն շարղընտա եէ— նի պիր իմփէրաթօլուգ թէէսիս էտիյօրլար: Պուսլար Քէնիս, Ուկանտա, Թանկանիգա, Նիա— դալանտ, Շէմալի Բօտէսլիա վէ Ջանդիպար տըր քի պիր միլիօն միւր. միլ արագի 17 միլիօն Աֆրիգալը էհալի վար տըր: Պուրասը պիր ու— մումի վալի իտարէսինէ վէրիլէճէք վէ Սու— տան, Սօմալիլէնտ, Ատէն, հաթթա Իրագ տա— խի օնուն պիր գըսմը օլաճագ տըր: Պու եօլ ի— լէ Ինկիլթէրա պէօյիւք վէ մահսուտար պիր գօլօնիյէ մալիք օլույօր:— Իպն ի Սուուտ, Հի— ճագ փատիշահը, Իրագ վէ Յորդանան իւգէրի— նէ հիւճմ էտէճէյի, շայի օլտու իսէ տէ Իպն ի Սուուտ պու սէվտատան վաղ կէշմիշ կէօրիւ— նիլյօր: Շիմտիլիք օրալար րահաթ տըր:

Ֆրանսա միլլի մէճլիսի տաղըլմըլ, եէնի ինթիխապ պաշլամագտա տըր: Ինթիխապըն է— սասը Փուէնգարէ էթրաֆընտա տէօնիլյօր: 1926տա պիր պիրի արգասընտան գապինէլէր տիւշիւպ ֆրանզ տախի տիւշմէքտէ իքէն փու— էնգարէ Ֆրանսա մալիյէսինի գուրթարտը. լա— քին գապինէ գարշըլք տըր: Պրիան խարիճի սիյասէթտէ օ գատար մուլաֆֆագ օլտու քի Սօսիալիսթ տիր: Ջանն օլունույօր քի Փուէն— գարէ էքսէրիյէթ պուլուպ հիւքիւմէթտէ գա— լաճագ տըր: Շիմտի Ֆրանսա խաղինէսինտէ մալիյէսինի թէէմին էտէճէք ալթուն մէվճուտ տըր:— Բուսլար Ամէրիգա իլէ օլան թիճարէթ—

լէրինէ թէ՛մինաթ օլմագ իւզրէ 5 միլիօն տօլարլըգ ալթուն եօլլատըլար: Ֆրանսըզլար պու ալթունը հաճոց ալթունա ալտըլար, տէյէրէք քի 1916տա քէնտիլէրի պու ալթունը Մօսկօվա պանգասընա եօլլատըլար վէ Պօլշէվիգլէր օրատան խըրսըզլատըլար: Պիւր խըրսըզլըգ մալ կիպի տալա էտիյօրլար:— Սարբօ Ֆրանսա տախիլէյէ նազըրը օլալը 18,230 էճնէպիլէրի թարտէթմիշ. 1927տէ 55 պին Գօմմիլնիստ վար իքէն չիմտի 46 պին օլմուշ: Մաթպաա սէրպէսթ իսէ տէ ասքէրի վէ մէմուրը իսեանա թահրիք էտէն հիշ պիւր շէյէ միւսաստէ էտիլմէյօր: Մահպուս օլան Գօմմիլնիստ մէպուսլար սալը վէրիլմէմիշ տիր:— Ֆրանսա իլէ իթալիա արասընտա մուալլըգ մէսէլէլէր իշիւն միւզաքէրէ տէվամ էտիյօր: Ֆրանսատա ումում էհալիյի սիկուրթա էթմէք ուսուլը պիւր գանուն իլէ գապուլ էտիլմիշ տիր: Շէօյլէ քի կէրէք սէրմայէտար վէ կէրէք իշիւ գազանճլարընըն 100տէ 10ընը հիւքիլմէթէ վէրէճէլէր: Պու եօլտա 4000 միլիօն Ֆրանք հասըլաթ իիթիյար, էլտէ գալմըշլարա, սագաթլարա վէ աճիլլէրէ թագսիմ օլաճագ տըր:

Իթալիա իլէ Ֆրանսա արասընտա պիւր վագըթտան պէրրու տէվամ էտէն միւզաքէրէլէրէյի պիւր նէթիճէյէ վարաճաղընա իւմիտ էտիլլիյօր: Մուսօլինի չիմտի տահա միւլալիմ պուլունույօր վէ Ֆրանսա իլէ թէ՛մինաթ վէ հաքէմ ահանամէսի իմգալամաղա ըաղի օլաճագ տըր: Պու եօլ իլէ Ինկիլթէրրա Աք Տէնիլգ էթրաֆընտա օլան հիւքիլմէթլէր իլէ պիւր ումումի անլալըճա կէլինէճէլինի իւմիտ էտիյօր:— Իթալիա իլէ Ֆրանսա արասընտա պու մուհիմմ մէսէլէլէր հալլ օլուր իսէ տիկէր Պալգան վէ Աք Տէնիլլին շարգը մէսէլէլէրի գօլայ օլաճագ զանն օլունույօր: Ինկիլթէրրա պիւր իթթիֆագ իշիւն չալըշլօր:

Ալամանիա իլէ Բուսիա արասընտաքի թիւճարէթ ալազասը քէսիլմիշ տիր: Բուսլար Ուրալ վէ Օլկա մատէնլէրինտէ իշէյէն 6 զատար Ալաման միւհէնտիսլէրինի հապս էթտիլէր. կէօյա ճասուս իմիշլէր վէ հարպ էսնասընտա քէօմիւր մատէնլինտէ իիթիլալ չըգարաճաղլար իմիշ: Ահանամէ իւզրէ պու կիպի պիւր վագաալը Բուսլար Ալաման սէֆիլինէ խապէր վէրմէլի իմիշլէր: Պու վագաա իւզէրինէ Ալամանլարըն սապըր տիւքէնտի վէ իհթիմալէն Բուսա մուսալիֆ օլան փարթիլէրէ պիւրլէշէճէք տիր:

լէր:— Ալաման Գրալիյէթ թարաֆտարլարը Շթրէգմէնէ գարշը իշէյօրլար. Բուր հէվալիսինի թաիլիյէ օլմատըզընը սիւահ հալինտէ գուլլանըյօրլար:— Ալամանլար Աֆղան էմիրինի միւսաֆիր էթմէք իշիւն պիւր միլիօն մարգ սարֆ էյլէմիշլէր տիր:

Բուսլար Սիպէրիատան Թաշկէնտ Զին հուտուտլարընա 1,250 միլ պօյունտա շմէնտըֆէր եափըյօրլար: Պիւր միլիօն ամէլէ իշէյօր: Էվվէլճէ Բուսիատա 42 պին միլ եօլ վար իմիշ, չիմտի 450 միլ զիյատէ տիր: Հարպտա հիշ վալոն գալմամը, 8000 քէօփրիւ խարապ օլմուշ, սայ քի ճիւմլէսի թամիր օլմուշ: 1914տէ 184 միլիօն եօլճու օլուր իմիշ, 1925տէ 211 միլիօն, 1927տէ 262 միլիօն օլմուշ: Շիմտի 156 միլիօն թօնօ եիւք գալտըրմը տըր:

Եուսմանիսթանտա եէնի գապինէ թէշէիլ օլունմուշ տըր: Պու գապինէտէն Սօսիալիսթ վէ գրալիյէթ թարաֆտարը ազալարը չըգարըլմը տըր:— Փանկալօս մուհաքէմէսի հալա պիթմէտի: Փանկալօս Սէրպիա իլէ եափտըղը ահտնամէյի թէպրիյէ էտիյօր: Եունանլար իլէ Ինկիլթլէր արասընտա միւզաքէրէ ճէրիան էտիյօր իմիշ քի հարպ էսնասընտա Ինկիլթլը Եունան մէվգիլի թային օլունսուն: Կիրիտտէ մուսթարիլէյի իսթէյէն պիւր հարաքէթ պաշլամը վէ գուլվէլէթլէնիյօր: Աթինայա եաղըն Ամէրիգալըլար հաֆրիյաթ եափըյօրլար վէ էսքի էսէրլէր պուլունույօր:

Ամէրիգանըն Ֆօքս գումփանիասը ըէիսի թիւրքիայը կէղիպ կէլմիշ տիր: Պու գումփանիա 60 միլիօն տօլար մասրաֆ իլէ թիւրքիատա 750 միլ պօյունտա շմէնտըֆէրլէր եափաճագ իմիշ: Պու խաթթլար Մէրսին, Սամսուն, Սըվազ, Մալաթիա, Էրզրում, Գայսէրի, Սըվազ թօրպալըյա եափըլաճագ վէ 7 սէնէտէ պիթէճէք տիր: Պու մահալլէրտէ պագըր, քէօմիւր, կաղ վէ սաիր մատէնլէրին իմթիյաղը պու գումփանիայա վէրիլէճէք իմիշ:— Պագը Էվրօփա զաղէթալարընտա եաղըլտըղընա կէօրէ թիւրքլէր՝ Աճէմ, Աֆղան, Հիճագ վէ Հինտիսթան Իսլամլարը իլէ պիւր իթթիհատա չալըշլօր իմիշ քի Իրագա վէ Ինկիլթլը նուֆուզընա գարշը իշէսին, տիկէր թարաֆտան Ֆրանսըգ Իթալիան միւզաքէրէսի տէ քէնտիլէրի գօրգուտույօր իմիշ:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Ճէմրէյթ Ի Ազգամտա Եռնանիսթան գաղթականներն նազլի մէսէլէսի մէվզու ք պահ օլույոր: Փէրու հիւքիւմէթի 5000 մուհաճիր գապուլ էտէճէյինի պիտիւրմիշ տիր: Եռնանիսթան հիւքիւմէթի հէր պիր գաղթականը գալտ օլունմաղա տալէթ էտիյոր վէ կէճիքէնլէրէնէն ճէգա ալաճազ տըր: զաթէն չօղլար իհմալ էթմիշլէր տիր: — Լէնիսկանաթի նըրս մէքթէպիրնտէն 90 դըզ թալիմ օլունգ չըղմըշ վէ ալտա 20 տօլար մաաշ իլէ իշլէյօրլար: Պու մէքթէպ Նիյր Իսթէ ախտ տիր: — Մարսիլիտաթի Դպրոցասէր մէքթէպի Փարիզէ նազլ օլունաճազ տըր: — Մըսըրտա Գահիրէտէ Գրեղիանեան իսմինտէ պիր Հայըն պրադտըղը 30 պին լիւրա վասիլէթ իլէ պիր եկեղեցի եափըլտը: Պունուն օճուճընը Թորգոմ Եպիսկոպոս իճրա էյլէմիշ տիր: Պու օճուճտա ճիւմլէ բէիս ի բուհանիլէր, էճնէպի սէֆարէթ միւմէսսիլէրի, հիւքիւմէթ մէմուրլարը վէ Փուատ փատիւշահ թարաֆընտան պիր եալէր հազըր պուլընմուշ տըր: Թորգոմ Եպիսկոպոս Փուատ փատիւշահն հուղուրընա գապուլ օլունուպ բուպ աթ Հայ գաղուլըն շիւքրանընը արզ էյլէմիշ վէ եէնի եափըլան քիլիսէյի զիյարէթ էտէճէյինէ վատ ալմըշ տըր: — Վեհ. Կաթողիկոս Սիւրիա Գօմիէսրի Մ. Փօնսօյը զիյարէթ էյլէյիպ եաթըմ սաաթ միւլազաթ էյլէմիշ վէ մէքթէպլէրին հալինի արզ էյլէմիշ տիր: Մ. Փօնսօ օ պապ տէ լաղըմ կէլէն հիւմէթի եափաճաղընը պիւտիւրմիշ տիր: Տէօրթ եօլտան կէչէնլէր նազլ էտիյոր քի օրալար խարապա հալտէ տիրլէր: էվ վէլա 22 միլիօն փօրթուգալ չըգար իքէն չիմտի 4 միլիօնա էնմիշ տիր: — Իսթանպօլտա Փաթրիքիսանէ 5 սէնէտէն պէրու Գատըր Բէօյտէքի վէ Օրթա Բէօյտէքի Հայոց եկեղեցիտէ Աւետարանականլարըն իսպատէթ էթմէլէրինէ միւսաատէ էյլէմիշ իտի: Պու եազընլարտա Մաքրի Բէօյտէքի եկեղեցիտէ տախի Աւետարանականլարըն իճրա ի իսպատէթ էթմէլէրինէ միւսաատէ էտիւմիշ տիր: Փաթրիքիսանէն կէօսթէրտիյի պու կէնիշ Ֆիքրիլիք թագտիրէ շայան տըր: — Մըսը հիւքիւմէթի Գահիրէտէքի Աւետ. քիլիսէյի բէսմէն թաստըզ վէ գապուլ էթմիշ օլուպ, օլ ճէմաաթտան Պրն. Յակոբ Բիւշիւքեանը բէսմի մուրախիսա մագամընտա Մէկլի ի Հասպիյէ գապուլ էյլէմիշ տիր: — Վեհ. Հայկ Ասատուրեանըն փեսասը Լիւթէնէնթ Մարզ

Գրուաթըր Հարպիյէ տաիրէսի Թարաֆընտան Զինէ կէօնտէրիւմիշ օլուպ օրատաթի Մ. Ամէրի դն հարպ կէմիլէրինտէ Էլգանօյ ագօմանտար թային էտիւմիշ տիր: — Հօմստաթի Ինճիլի ճէմաաթ Մամէլթէյն վէրէմիլլէր խասթախանէսի իշիւն 13 մէճիտ իանէ ճէմ էթմիշլէր տիր: — Տէթրօյթտաթի Կեսարացի Տիկնանց Որբախընամ Միուլթիւն վաթանտաշլարընտան էօքսիւղլէր իշիւն 121 տօլար ճէմ էյլէմիշլէր տիր:

ԱՐԱՆԸԼԵՅՈՐԼԱՐ

Կիւքիւնլի Գէորգ Տէր Համբարձում Բիւրեանը հալաը դըղը Մարիամ Զէյթունցեան արայօր: Ատրէսի Յարուլթիւն Գալլէհան, Հայֆա, Փալէսթին:

Հայֆատա Սիվազլը Օր. Զարուհի Ենոյքեան (Նարիուլթըն Ալման որբանոցընտա պուլունմուշ). Ամէրիպատաթի պիրատէրինի արայօր: Բէնտինին էտրէսի: —

Care of Rev. Hagop Mavyan, Armenian Church
Haifa, Palestine

Մ Ի Ի Ն Տ Ե Ր Ի Ժ Ա Թ

ՊէնՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ. —

Բրիստոս իլէ Պերապէր Գըյամ
Բիլիսէ Թէշիլաթընըն Մանասը

ԲՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ. —

Բրիստոսըն Սապըր ԲԱՊՈՒՆԻ
Գօլէն Թալէպէսի վէ Տիմ
Տիմսիղիյէ Գարշը Միւնահատէ

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ. —

Ապտ իւլ Ահատ Նուրի ՏՕԳ. ՆԱԳԳԱԾԱՆ
Եէնի Տէր Զօր Վեհ. Ս. Ս. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ
Ամէրիգա Հայաթընըն Միւսթաֆալի
Վեհ. ՀԱՅԿ ԱՅՏՈՒՐԵԱՆ

ՄԻԻԹԷՆԷՎԼԻ. —

Էվրօփայա Մէյյաիաթ Յ. Փ. ՓԻԼԻՊՈՍԵԱՆ
Հ. Բ. Ը. Միւսթիւն
Մալիւմաթ Փարշալարը

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԷՐ. —

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ. —